

กลวิธีการเล่าเรื่องฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ไทยยอดนิยม

วันที่รับบทความ: 4 ตุลาคม 2565 / วันที่แก้ไขบทความ: 23 มีนาคม 2568 / วันที่ตอบรับบทความ: 28 เมษายน 2568

ญาดา วิภาดาพรพงษ์

ปอรัช ยอดเนร

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง “กลวิธีการเล่าเรื่องฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ไทยยอดนิยมมีจุดประสงค์เพื่อ ศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องและการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างละครโทรทัศน์ทั้งหมด 3 เรื่อง คือ สวรรค์เบี่ยง คลื่นชีวิต และ ปีกหงส์ ผลการศึกษาพบกลวิธีการสื่อสารฉากเลิฟซีนผ่านองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ดังนี้ 1) แก่นเรื่องหลักคือทั้งรักทั้งแค้น นำมาซึ่งความรุนแรงที่เกิดขึ้นก่อนเกิดฉากเลิฟซีน 2) โครงเรื่อง มีการใช้การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นจุดเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ (Turning Point) ของตัวละครเอกฝ่ายชายและหญิง และถูกใช้เป็นเครื่องมือการแก้แค้นที่รุนแรงที่สุด 3) ตัวละคร คือ ตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้ที่เติมเต็มไปด้วยความแค้น ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นคนดีและอ่อนโยน จึงทำให้ฉากเลิฟซีนที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นผู้เริ่มการกระทำเป็นอารมณ์ในเชิงบวก เกิดจากความรัก ความอ่อนโยนซึ่งแตกต่างจากฉากเลิฟซีนที่เริ่มต้นด้วยตัวละครเอกฝ่ายชายที่เป็นอารมณ์เชิงลบมีแต่ความโกรธแค้น และพบการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีน 2 ลักษณะ คือ 1) ฉากเลิฟซีนที่สื่อความหมายเชิงบวก เช่น เกิดจากความรัก ความห่วงใย และ 2) ฉากเลิฟซีนที่สื่อความหมายเชิงลบ เช่น เกิดจากความโกรธ ความแค้น

คำสำคัญ: กลวิธีการเล่าเรื่อง, ละครโทรทัศน์ไทย, ฉากเลิฟซีน

ญาดา วิภาดาพรพงษ์ (นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2564; Email; yada.vipada@gmail.com) และ ปอรัช ยอดเนร (ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาภาษาไทยและสื่อสารการแสดง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลวิธีการเล่าเรื่องฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ไทยยอดนิยม” ของ ญาดา วิภาดาพรพงษ์ ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปอรัช ยอดเนร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยได้รับการประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ระดับ “ดีมาก”

*Corresponding author's email: yada.vipada@gmail.com

Narrative Techniques of Love Scene in Popular Thai Television Dramas

Received: October 4, 2022 / Received in revised form: March 23, 2025 / Accepted: April 28, 2025

Yada Vipadapornpong

Paonrach Yodnane

Abstract

This article is part of the research, Narrative Techniques of Love Scene in Popular Thai Television Dramas. The key finding is to study the narrative techniques of love scenes used in the Thai TV series. This article used the sample group of three Thai TV series: Sawan Biang, Klueen Chee Vit, and Paek Hong. The research founds that most love scenes in popular Thai TV series are as follows: 1) The theme of love and revenge cause the violence before a love scene occurs. 2) The storyline reveals the use of sexual assault scenarios — the most intensive revenge tool like sexual intercourse without consent — as the turning point between the male and female protagonist. 3) The characters can cause conflicting emotions in love scene. The male protagonist is full of revenge, which shows the sign of negative emotions in the love scene. Meanwhile, the female protagonist — good and gentle — cause the love scene to happen for love and care, which represents certain emotions. Moreover, this study discovered two types of interpretation of love scenarios, which are 1) the positive interpretation, such as love and care, and 2) the negative interpretation, like rage and revenge.

Keywords: Narrative Techniques, TV Dramas, Love Scene

Yada Vipadapornpong (Master of Communication Arts, Chulalongkorn University, 2021; Email: yada.vipada@gmail.com) and Paonrach Yodnane (Ph.D., Development Education, Chulalongkorn University, 2012) an Assistant Professor in charge of the Department of Rhetoric and Performance Communication, Chulalongkorn University.

This article is part of the research, Narrative Techniques of Love Scene in Popular Thai Television Dramas, written by Yada Vipadapornpong, which has Assistant Professor Dr. Paonrach Yodnane as an advisor. The thesis has evaluated in an “excellent” level.

*Corresponding author’s email: yada.vipada@gmail.com

บทนำ

โทรทัศน์เป็นสื่อชนิดหนึ่งที่ยังคงได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะละครโทรทัศน์ ที่นับว่าเป็นรายการที่ได้รับความนิยมและแพร่หลายมากในกลุ่มผู้ชม เห็นได้จากผลการสำรวจการมีอุปกรณ์การรับชมรายการโทรทัศน์ในครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ.2562 พบว่าพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีผู้ชมมากที่สุดรองจากรายการข่าว คือ รายการละคร/ซีรีส์/ภาพยนตร์ ถึงร้อยละ 81.2 จากผลสำรวจจะเห็นได้ว่าละครโทรทัศน์เป็นสิ่งที่ได้รับความนิยมอย่างมากจากประชาชน เนื่องด้วยในปัจจุบันสภาพสังคมมีความเครียดและความกดดันมากขึ้น ผู้ชมจึงใช้ละครโทรทัศน์เป็นหนึ่งในทางออกของการระบายความเครียดและความกดดันนั้น ดังที่ Janice Radway (อ้างใน สมสุข หินวิมาน, 2558) มีข้อสังเกตจากการอ่านนิยายโรมานซ์ ซึ่งก็สามารถนำมาประยุกต์กับละครโทรทัศน์ได้เช่นกัน Radway มีการตั้งข้อสังเกตว่าการเสพงานบันเทิงโรมานซ์เป็นการใช้สื่อเพื่อหลบหนีจากโลกความจริงสู่โลกจินตนาการ

ละครโทรทัศน์โดยส่วนมากมักจะมีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรัก (Love Theme) ซึ่งการที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักมักจะมาพร้อมกับฉากเลิฟซีนระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงและบางครั้งก่อนเกิดฉาก เลิฟซีนมักจะมีเหตุการณ์การใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นทางร่างกาย ทางจิตใจ หรือแม้แต่ความรุนแรงทางเพศซึ่งถูกใช้เป็นจุดเปลี่ยนความสัมพันธ์ของตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง เหตุการณ์ความรุนแรงเหล่านี้มักถูกมองข้าม ถูกกลบเกลื่อนด้วยความโรแมนติกของฉากเลิฟซีนที่ละครพยายามจะนำเสนอ ตัวอย่างละครโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยม และมีการปรากฏของฉากความรุนแรงทางเพศก่อนฉากเลิฟซีน เช่น *สวรรค์เบี่ยง* ที่มีปรากฏเหตุการณ์ที่การใช้ความรุนแรงต่ออนารินอยู่บ่อยครั้งแต่ก็เป็นละครที่ได้รับความนิยมอยู่เสมอ เป็นต้น

การมีฉากเลิฟซีนภายในเรื่องยังเกี่ยวข้องกับปัจจัยเชิงพาณิชย์ เนื่องจากละครโทรทัศน์มีตลาดผู้ชมเป็นผู้อำหนดเรตติ้งของละครเรื่องนั้น ๆ การทำละครให้มีฉากเลิฟซีนก็เพื่อ

ตอบสนองต่อตลาดผู้ชม โดยหลังปีพ.ศ.2530 ได้มีการใช้เรตติ้งในการวัดความนิยมของละครโทรทัศน์ นั่นจึงทำให้โทรทัศน์แต่ละช่องเกิดการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้นเพื่อดึงตลาดของผู้ชมมาไว้ที่ตนเอง เห็นได้จาก พัฒนาการละครโทรทัศน์ไทยในยุคโลกาภิวัตน์ (พ.ศ.2540-ปัจจุบัน) โดยสรรัตน์ จิรวรรณวิสุทธิ์ (2554) บอกว่าในยุคดังกล่าวปรากฏฉากรัก (Love Scene) ในระดับที่ถี่มากเพื่อสร้างความสนใจของผู้ชมและฉากเลิฟซีนก็มีแนวโน้มที่จะมากขึ้นและชัดเจนขึ้นตามยุคสมัย

การที่ฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์มีแนวโน้มที่สูงขึ้นเป็นผลพวงมาจากการเริ่มเข้าสู่ยุคดิจิทัลของโทรทัศน์ที่ทำให้เกิดสถานีโทรทัศน์ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาอย่างมากมาย ผู้ชมจึงมีตัวเลือกในการรับชมมากขึ้น สถานีโทรทัศน์ต่างแข่งขันเพื่อจะครองความเป็นเจ้าสถานีเพื่อให้ผู้ชมติดละครในช่องของตนเองมากยิ่งขึ้น ทำให้ละครต้องมีการเพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหา ทั้งละครหัวค่ำและละครหลังข่าว จึงมีการเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงและเรื่องเพศมากขึ้นเพื่อให้ผู้ชมจดจ่ออยู่กับหน้าจอ

ดังนั้นมีองค์กรขับเคลื่อนทางสังคมผลักดันให้มีการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ เนื่องจากเนื้อหาที่ปรากฏในละครโทรทัศน์มีบางส่วนที่ไม่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนจึงความมีการจัดระเบียบความเหมาะสมของรายการเกิดขึ้น อีกทั้งยังมีการขับเคลื่อนในโลกออนไลน์เกี่ยวกับการประเมินการใช้ความรุนแรงทางเพศหรือการข่มขืนในละครโทรทัศน์จนเกิดเป็น #ข่มขืนผ่านจอพอกันที เพื่อรณรงค์และเรียกร้องให้ผู้ผลิตละครให้เลิกผลิตละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการข่มขืน รวมถึงให้ผู้ชมตระหนักในการรับชมละครโทรทัศน์ที่มีการใช้ความรุนแรงทางเพศ

จากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่าละครโทรทัศน์ไทยมีแนวโน้มที่จะมีการเพิ่มขึ้นของฉากเลิฟซีนรวมถึงเหตุการณ์ความรุนแรงในเนื้อหาของละครมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันมีกระแสการเรียกร้องเรื่องความเท่าเทียมและสิทธิของผู้หญิงมากขึ้น แต่สถานีโทรทัศน์ทั้งสถานีโทรทัศน์ดั้งเดิมและสถานีโทรทัศน์ใหม่ยังคงผลิตละครที่มีเนื้อหาที่มีเรื่องเพศและความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเพื่อแย่งชิงตลาดของผู้ชมให้มาอยู่

สถานีตนเอง และละครที่มีเนื้อหาดังกล่าวนี้นี้ก็มักจะได้รับค่านิยมเป็นอันดับต้น ๆ ของสถานีโทรทัศน์ด้วยเช่นกัน จึงเกิดเป็นประเด็นในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการเล่าเรื่องและการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ไทยที่ได้รับความนิยม ถึงแม้ว่าฉากเลิฟซีนที่ปรากฏจะเป็นเพียงฉากเล็ก ๆ แต่ไม่เคยที่จะปลดออกจากอำนาจของระบอบปีตาธิปไตย โดยมีการใช้กลวิธีและการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนเพื่อลดทอนและสร้างความชอบธรรมให้กับความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในฉากเลิฟซีนเหล่านั้นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิธีการเล่าเรื่องที่ปรากฏในฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์
2. เพื่อศึกษาการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์

ขอบเขตการวิจัย

ใช้การศึกษาแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่เป็นละครโทรทัศน์หลังข่าวภาคค่ำ ออกอากาศภายใต้สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ออกอากาศในช่วงเวลา Prime Time (หลังข่าวภาคค่ำเวลา 20.00-22.45 น.) ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 – ธันวาคม พ.ศ.2563 ปรากฏเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงทางเพศหรือการข่มขืนเป็นจุดเปลี่ยนความสัมพันธ์ของตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงจำนวน 3 เรื่อง คือ *สวรรค์เบี่ยง* *คลื่นชีวิต* และ *ปีกหงส์*

นิยามศัพท์เฉพาะ

ฉากเลิฟซีน หมายถึง เหตุการณ์การกระทำของตัวละครเอกฝ่ายหญิงและตัวละครเอกฝ่ายชาย หรือนางเอกและพระเอกที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดของทั้งสองตัวละคร เช่น การกอด การจูบ การอุม่ การมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งไม่จำเป็นว่าการกระทำนั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่าย

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์

ประเภทของละครโทรทัศน์เป็นสิ่งที่ใช้กำหนดแนวเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่องนั้น ๆ ว่าจะมีการนำเสนอเรื่องราวอย่างไร โดย ชยพล สุทธิโยธิน และ สันติ เกษมสิริทัศน์ (2548) ได้จำแนกประเภทของละครโทรทัศน์ไว้ ได้แก่ ละครชีวิต (Drama) มีเนื้อหาเกี่ยวกับการต่อสู้ชีวิตของตัวละครเอกอย่างเป็นเหตุผล ละครรัก (Romantic) มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักทุกประเภท มักจบลงด้วยความสุข ละครตลก (Comedy) ละครที่นำเสนอเรื่องราวชีวิตผู้คนด้วยมุมมองที่ตลกขบขัน ละครการต่อสู้ (Action) ละครที่เน้นฉากต่อสู้ระหว่างตัวเอกและตัวร้าย ละครผี เป็นละครที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องลึกลับ สยองขวัญ เกี่ยวข้องกับภูตผีปีศาจ และละครย้อนยุค เป็นละครที่มีเนื้อหาหรือฉากเกิดขึ้นในอดีต

แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง

ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ (2543) ได้กล่าวว่า ละครโทรทัศน์เป็นจินตคติประเภทหนึ่ง ที่มุ่งเน้นด้านอารมณ์ความรู้สึกเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการให้ความเพลิดเพลินซึ่งเป็นระดับพื้นฐานที่สุดของงานประเภหานี้ โดยละครโทรทัศน์ประกอบไปด้วยองค์ประกอบพื้นฐานการเล่าเรื่อง ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot) แก่นเรื่อง (Theme) ตัวละคร (Characters) ฉากหรือเวลาและสถานที่เกิดเหตุการณ์ (Setting) บทสนทนา (Dialogue) มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) และท่วงทำนองในการนำเสนอ (Style and Tone) โดยการนำเสนอละครโทรทัศน์ต้องยึดโยงองค์ประกอบเหล่านี้ผ่านกระบวนการเล่าเรื่อง

โครงเรื่อง (Plot) หมายถึง ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในละครอย่างมีเหตุผล การวางโครงเรื่องถือเป็นการวางแผนหรือการกำหนดเส้นทางการกระทำของตัวละครว่ามีเรื่องราวการกระทำอย่างไร มีอุปสรรคปัญหาอย่างไร และในที่สุดได้รับผลลัพธ์หรือมีข้อสรุปอย่างไร (ดาเกิง ฐิตะปิยะศักดิ์, 2546) โดยปกติโครงเรื่องจะมีการลำดับ ดังนี้ 1. การเปิดเรื่อง (Exposition) 2. เหตุการณ์นำไปสู่อุปสรรค (Rising Action)

3. จุดพลิกผัน (Turning Point / Crisis) 4. ภาวะวิกฤต (Climax) และ 5. ภาวะคลี่คลาย (Falling Action / Resolution)

แก่นเรื่อง (Theme) คือ ความเชื่อในละครที่ผู้ประพันธ์หรือผู้กำกับต้องการจะบอกกับผู้ชม แก่นเรื่องมักจะเป็นแง่คิดที่เป็นประโยชน์ทำให้ผู้ชมฉุกคิดและเกิดการเรียนรู้ และอาจนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ละครโทรทัศน์ส่วนมากจะเป็นการนำเสนอแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรัก โดยอาจจะมีแก่นเรื่องลักษณะอื่นปะปนอยู่ด้วย เช่น แก่นเรื่องความแตกต่างระหว่างชนชั้น แก่นเรื่องโชคชะตา เป็นต้น

ตัวละคร (Character) คือ ผู้ที่กระทำ แสดงพฤติกรรม หรือได้รับผลจากการทำตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ในละครประเภทตัวละครตาม “ลักษณะนิสัย” สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ ตัวละครที่มีลักษณะนิสัยตายตัว (Typed Character) และ ตัวละครที่มีหลายลักษณะ (Well-rounded Character)

ฉากและเวลาหรือสถานที่เกิดเหตุการณ์ (Setting) เวลาและสถานที่เป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อองค์ประกอบอื่น ๆ รวมถึงการกระทำของตัวละครในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในละครโทรทัศน์มักจะไม่ใช้สถานที่หลายแห่ง ฉากหลัก ๆ จะมีจำนวนไม่มากนัก อาจมี 3-4 ฉาก เช่น ฉากที่บ้าน ฉากที่ทำงานของตัวละครเอก ฉากที่เกิดเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

ภาพและการสื่อความหมาย

ภาพก็เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยสื่อความหมายของเหตุการณ์ในละครโทรทัศน์ เนื่องจากประสาทสัมผัสส่วนใหญ่ที่ใช้ในการดูละครโทรทัศน์นอกจากประสาทหูที่ใช้ในการฟังแล้ว ประสาทตาที่ใช้ในการมองเห็นก็เป็นสิ่งสำคัญ บางเหตุการณ์ในละครไม่จำเป็นต้องมีบทสนทนา แต่ภาพก็สามารถสื่อความหมายของเหตุการณ์นั้นออกมาได้อย่างชัดเจน โดยณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน (2550, อ้างใน งามอาจ สิงห์ลำพอง) ได้อธิบายเกี่ยวกับขนาดภาพที่พบได้ในละครโทรทัศน์ไว้ ดังนี้

1. ภาพขนาดใหญ่ไกลมาก (ELS/XLS: Extreme Long Shot) เป็นภาพที่ถ่ายนักแสดงหรือวัตถุในระยะไกลมาก ๆ เพื่อสื่อให้ผู้ชมเห็นถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สถานที่กว้างใหญ่หรือสื่อถึงความอ้างว้าง

2. ภาพขนาดใหญ่ไกล (LS: Long Shot) เป็นภาพที่ถ่ายนักแสดงหรือวัตถุในระยะไกล เห็นภาพขนาดใหญ่เต็มตัวของนักแสดง เห็นฉากและสภาพแวดล้อมของสถานที่ หรือถ่ายทำนักแสดงเพื่อสื่อถึงการกระทำความเคลื่อนไหวของนักแสดงทั้งหมด

3. ภาพขนาดไกลระยะปานกลาง (MLS: Medium Long Shot) เป็นภาพที่ถ่ายนักแสดงหรือวัตถุในระยะกึ่งกลางระหว่างภาพระยะไกลกับระยะปานกลาง โดยเห็นตั้งแต่ศีรษะลงมาถึงปลายเท้า ยังคงเห็นฉากหรือสภาพแวดล้อม เพื่อให้ผู้ชมเห็นถึงกิริยาอาการ ความเคลื่อนไหวของนักแสดงในระยะที่ใกล้เข้ามา

4. ภาพขนาดปานกลาง (MS: Medium Shot) เป็นภาพถ่ายนักแสดงที่เห็นตั้งแต่ศีรษะลงมาถึงเอว ภาพระยะกลางมักจะใช้ในฉากสนทนาระหว่างตัวละคร เนื่องจากเป็นระยะที่ทำให้ผู้ชมได้มองเห็นท่าทางและการแสดงออกของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น

5. ภาพขนาดใหญ่ใกล้ (CU: Close-Up) เป็นภาพที่เห็นนักแสดงตั้งแต่ศีรษะลงมาถึงใต้หัวไหล่ ภาพลักษณะนี้ถ่ายทำเพื่อต้องการให้เห็นสีหน้า หรือต้องการสื่อให้ผู้ชมรับรู้ถึงความคิด ความรู้สึก หรืออารมณ์ของนักแสดง ซึ่งอาจสื่อความหมายว่านักแสดงนั้นมีความสำคัญมาก

6. ภาพขนาดใหญ่ใกล้มาก (VCU: Very Close-Up) เป็นภาพที่เห็นนักแสดงตั้งแต่ศีรษะลงมาถึงคางเพื่อสื่อให้ผู้ชมเห็นถึงสีหน้าของนักแสดงความคิด ความรู้สึก อารมณ์ของนักแสดง

7. ภาพอย่างใกล้ชิดมาก (ECU: Extreme Close-Up) เป็นภาพที่เห็นนักแสดงตั้งแต่ศีรษะลงมาถึงจมูก ส่วนใหญ่ใช้ถ่ายอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายโดยเฉพาะ เช่น ดวงตา ปาก เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

ในชีวิตประจำวันและการแสดงละครโทรทัศน์มนุษย์จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม การติดต่อสื่อสารระหว่างกันนี้ยังเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ และสร้างประสบการณ์ให้กับมนุษย์ได้

โดยการสื่อสารจะแสดงออกมาใน 2 รูปแบบ คือ วจนภาษา หมายถึง การสื่อสารด้วยภาษาพูดและภาษาเขียนของมนุษย์ หรือการสื่อสารด้วยเสียงพูดและสิ่งที่กำหนดขึ้นมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน (บุหงา สุวรรณสังข์, 2553) และ อวจนภาษา หมายถึง การสื่อสารโดยไม่ใช้ตัวอักษร ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน โดยใช้อากัปกริยา สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง สายตา ในการสื่อสารกับคู่สนทนา

สุนทรียภาพของการสื่อสาร

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้คำนิยามคำว่า “สุนทรียภาพ” หมายความว่า ความถึงความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจและรู้สึกได้ หรือ ความเข้าใจและรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อความงามในธรรมชาติหรือศิลปะ

การสร้างสรรศิลปะละครโทรทัศน์เป็นงานประเภทศิลปะและบันเทิงคดี ที่มุ่งเน้นผลทางด้านอารมณ์และความรู้สึกเป็นสำคัญ โดยพื้นฐานของงานประเภทนี้คือการให้ความบันเทิง (Entertain) ได้แก่ ความสนุก ความเพลิดเพลิน ในระดับที่สูงขึ้นคือ ให้สติปัญญา (Intellectual) ได้แก่ ความคิด ความเข้าใจที่มีคุณค่า และระดับที่สูงที่สุดคือ การหล่อเลี้ยงจิตวิญญาณของมนุษย์ ทำให้เกิดความประจักษ์แจ้งในตน ในโลกและชีวิต (ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2546)

เนื่องด้วยการมุ่งเน้นเรื่องอารมณ์เป็นสำคัญของละครโทรทัศน์ จึงมีการตั้งข้อสังเกตว่าผู้ชมละครโทรทัศน์ของไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจดู “เอาเรื่อง” เพราะเนื้อหาของละครโทรทัศน์ไทยสามารถคาดเดาเนื้อเรื่องและจุดจบของเรื่องได้อยู่แล้ว ส่วนใหญ่ผู้ชมจึงดู “เอารส” มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับในคัมภีร์นาฏยศาสตร์ของภรตมุณี (แสง มนวิทูร แปล, 2511 อ้างใน จูติรัตน์, 2542) กล่าวว่า “ไม่มีนาฏยะใดปราศจากรส” รสเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในงานละคร งานละครเป็นศิลปะแขนงหนึ่งเมื่อเรามองศิลปะสิ่งที่เราได้ชมจากงานเหล่านี้คือ “รส” กล่าวได้ว่า รสเป็นคุณสมบัติหนึ่งของงานศิลปะ

แนวคิดเกี่ยวกับรักโรแมนติกและเรื่องเพศ

รักโรแมนติก (Romantic Love) เป็นรูปแบบหนึ่งของความรักโดยเริ่มก่อรูปขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นรูปแบบของความรักที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม โดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามยุคสมัย รักโรแมนติกมีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้น ความต้องการทางกายและสัณชาตญาณในการสืบพันธุ์ จึงเป็นรากฐานของรักโรแมนติก (หฤทัยรัตน์ ศรีจันทร์ขำ, 2558)

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (2554) ได้ทบทวนข้อถกเถียงเกี่ยวกับความรักโรแมนติกในมุมมองสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา กล่าวว่า รักโรแมนติก มีคุณลักษณะสำคัญสามประการ คือ ประการแรก เป็นความรักที่ผูกโยงกับเรื่องเล่าของชีวิตปัจเจกชน การเล่าเรื่องเป็นพื้นฐานที่สำคัญของโรมานซ์ (Romance) ที่ถูกทำให้เป็นเรื่องราวของปัจเจกบุคคล ซึ่งนำพาเอาตัวตนเข้าไปในเรื่องเล่า โดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกันกับสังคมภายนอก

ประการที่สอง ความรักแบบโรแมนติก เป็นความรักอันสูงส่ง ที่อาจไม่จำเป็นต้องถือเอาความต้องการทางเพศเป็นพื้นฐานเสมอไป ความรักประเภทนี้ให้ความสำคัญกับรายละเอียดของปัจเจกบุคคลอันเป็นที่รัก เป็นความรักที่ใส่ใจในคุณสมบัติและความพิเศษของคนรัก ตัวตนของทั้งคู่ต่างเป็นส่วนสำคัญในการเติมเต็มตัวตนและชีวิตให้สมบูรณ์

ประการที่สาม ความรักโรแมนติก ผูกโยงตนเองกับการตระหนักรู้ในตัวตน (Sense of Self) ตามทฤษฎีแล้วรักโรแมนติกตั้งอยู่บนหลักการของเสรีภาพและการเลือก และความเสมอภาค เกี่ยวข้องโดยตรงกับความเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติต่อการครองคู่ จากการที่ฝ่ายหญิงต้องเป็นคนที่เคารพต่อฝ่ายชายภายใต้ปิตาธิปไตยไปสู่การรักใคร่กันภายใต้ความสัมพันธ์ที่เสมอภาคกัน

ความรักโรแมนติกยังเกี่ยวข้องกับเพศสภาวะและตัวตน จะสังเกตเห็นว่าตัวตนของผู้หญิงที่อยู่ในวรรณกรรมรักโรแมนติก ผู้หญิงมักจะเต็มไปด้วยอารมณ์และความรู้สึก มีความอ่อนโยน น่าทะนุถนอม ไม่ได้เพียงแค่จะเป็นแม่และเมียเพื่อผลิตทายาทสืบทอดสกุล แต่มุ่งหวังที่จะพบความรัก และ

คนที่ตนรัก เพื่อเติมเต็มตนเองจากชายที่รัก ส่วนผู้ชายความรักคือการได้หญิงที่ตนรักมาเพื่อครอบครอง จึงต้องมุ่งมั่นหาความสำเร็จจากงานของตน เพื่อจะได้ความรักและหญิงที่รักมาครอบครอง และสิ่งที่ทั้งหญิงและชายได้รับอิทธิพลจากความรักโรแมนติกคือการแต่งงานคือจุดสูงสุดของความรัก

แนวคิดเกี่ยวกับเพศและความรุนแรง

ละครโทรทัศน์ส่วนมากถึงแม้ว่าจะมุ่งเน้นการนำความรักแบบโรแมนติกระหว่างชายหญิงแล้ว ยังปรากฏการใช้ความรุนแรงและอำนาจในการกดขี่ทางเพศที่เกิดจากเพศสถานะ (Gender) เพื่อให้ได้มาซึ่งการครอบครองอีกฝ่าย

องค์การอนามัยโลก (2545) นิยามความรุนแรงว่าเป็นการกระทำที่มีเจตนาใช้กำลังหรืออำนาจทางกาย เพื่อข่มขู่บังคับหรือแสดงอำนาจต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อกลุ่มบุคคลอื่นหรือชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการบาดเจ็บ การเสียชีวิต ความสะเทือนใจ ความสูญเสีย หรือการถูกทอดทิ้ง

วิริยาพร กมลธรรม (2560) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการกระทำความรุนแรงสามารถแบ่งได้ทั้งหมด 4 รูปแบบ ได้แก่

1) ความรุนแรงทางร่างกาย (Physical Violence) หมายถึง การได้รับบาดเจ็บทางกายจากการกระทำของผู้อื่น เช่น การทะเลาะวิวาท ซึ่งความรุนแรงทางร่างกายจะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดจากอุบัติเหตุ

2) ความรุนแรงทางเพศ (Sexual Violence) หมายถึง การกระทำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผู้ถูกระทำเป็นเครื่องมือตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้กระทำอาจเกิดจากการมีข้อแลกเปลี่ยน หรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้กระทำและผู้ถูกระทำ เกิดจากการบังคับขู่เข็ญ โดยที่ฝ่ายผู้ถูกระทำไม่เต็มใจ

3) ความรุนแรงทางจิตใจ (Psychological) หมายถึง การกระทำที่ทำให้ร้ายจิตใจ เช่น ข่มขู่ให้เกิดความหวาดกลัว ทำให้รู้สึกด้อยค่า อับอาย ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม

4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสีย การละเลย และการถูกทอดทิ้ง หมายถึง การไม่ได้รับความเอาใจใส่ และการคุ้มครอง

แนวคิดวัฏจักรความรุนแรงในครอบครัว (Cycle of Family Violence)

ในปี ค.ศ. 1979 นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน Lenore Walker (อ้างใน นญา พรหมพันธุ์, 2560) ได้เสนอแนวคิด วัฏจักรความรุนแรงในครอบครัว (Cycle of Family Violence) เพื่ออธิบายธรรมชาติความรุนแรงในครอบครัวที่มักเกิดขึ้นเป็นวัฏจักรหรือวงจรซ้ำไปมา สามารถแบ่งได้ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ระยะสะสมความเครียด (Tension Building Phase) เป็นระยะช่วงต้นที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว โดยปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความเครียดมีมากมาย เช่น ปัญหาการเงิน การงาน เป็นต้น การนำความเครียดเหล่านั้นเข้ามาในความสัมพันธ์ หรือการใช้อารมณ์ที่ไม่เหมาะสมระหว่างกัน เป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะในครอบครัวได้ง่าย และมีแนวโน้มจะใช้ความรุนแรงในการจัดการความขัดแย้งต่อไป

ระยะที่ 2 ระยะระเบิดอารมณ์ (Explosion หรือ Acute Battering Phase) เป็นระยะของการไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองเป็นปกติได้ ส่งผลให้บุคคลระเบิดอารมณ์ที่อยู่ภายในออกมาในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งพัฒนารูปแบบจากความรุนแรงเล็กน้อยไปจนพัฒนาระดับมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยอาจแสดงออกมาทางคำพูดหรือการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ รวมถึงการใช้กำลังในการต่อสู้ระงับควบคุมสถานการณ์

ระยะที่ 3 ระยะหวานชื่นคืนดี (Honeymoon Phase) เมื่อบุคคลได้ระบายความรู้สึกอารมณ์ออกมาเรียบร้อยแล้ว มักจะรู้สึกสำนึกผิด (Remorse) ทำให้ผู้นั้นกลับมาขอความเห็นใจ ขอโทษในการกระทำ (Wooing) และตกลงกับอีกฝ่ายว่าจะไม่กระทำแบบเดิมอีก โดยการขอคืนดีนั้นอาจมีการนำเอารางวัลหรือสิ่งของเพื่อขอให้คืนดี รวมถึงการแสดงพฤติกรรมที่ดีกับผู้ถูกระทำให้รู้สึกว่าการกระทำนั้นผิดแล้ว ซึ่งทั้งคู่จะกลับเข้าสู่โหมดความรักต่อกัน ก่อนที่จะกลับเข้าสู่ระยะเกิดความตึงเครียดอีกครั้ง

ดังนั้น สื่อละครโทรทัศน์มีบทบาทอย่างมากในการนำเสนอภาพความรุนแรงผ่านบทละครและบทบาทของนักแสดง และความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง สุดท้ายมักจะใช้ความรักโรแมนติกมาเป็น

เหตุผลเพื่อลดทอนความรุนแรงที่เกิดขึ้นก่อนหน้า เมื่อเกิดการพลิตซ้ำขึ้นบ่อยครั้งผู้ชมอาจจะเกิดความคิดว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดีที่ถูกต้องจนนำไปปฏิบัติตาม

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่มุ่งศึกษาวิธีการเล่าเรื่องและวิธีการสื่อสารความหมายของฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) กลุ่มตัวอย่างในรูปแบบวีดิทัศน์มีรายละเอียดการวิจัย ดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา

สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลประเภทวีดิทัศน์ของละครโทรทัศน์ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างละครโทรทัศน์แบบเฉพาะเจาะจง ดังต่อไปนี้

1. ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศภายใต้สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ออกอากาศในช่วงเวลา Prime Time (หลังข่าวภาคค่ำเวลา 20.00-22.45 น.) ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 – ธันวาคม พ.ศ. 2563

2. ละครโทรทัศน์ ที่มีเรตติ้งเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรกของช่อง ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 – ธันวาคม พ.ศ. 2564 และปรากฏเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงทางเพศเป็นส่วนหนึ่งในจุดเปลี่ยนความสัมพันธ์ของตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง

ผู้วิจัยได้เลือกละครโทรทัศน์ยอดนิยมที่ปรากฏเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงทางเพศหรือการข่มขืนเป็นจุดเปลี่ยนความสัมพันธ์ของตัวละครมาทั้งหมด 3 เรื่อง คือ

1. *สวรรค์เบี่ยง* ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 พ.ศ. 2551 เรตติ้ง 19

2. *คลื่นชีวิต* ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 พ.ศ. 2560 เรตติ้ง 5.98

3. *ปีกหงส์* ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 พ.ศ. 2563 เรตติ้ง 4.41

ผลการวิจัย

1. กลวิธีการเล่าเรื่องฉากเลิฟซีน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลวิธีการเล่าเรื่องฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่องคือ *สวรรค์เบี่ยง* *คลื่นชีวิต* และ *ปีกหงส์* พบกลวิธีการเล่าเรื่องฉากเลิฟซีนผ่านองค์ประกอบของเรื่องเล่าดังต่อไปนี้

1.1 แก่นเรื่อง

จากความแค้นลงเอยสู่ความรัก

ละครโทรทัศน์กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ *สวรรค์เบี่ยง* *คลื่นชีวิต* และ *ปีกหงส์* พบจุดร่วมเดียวกันคือตัวละครเอกฝ่ายชายมีความโกรธแค้นต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงหรือญาติของตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่มาก่อทำให้คนในครอบครัวหรือคนใกล้ชิดของตัวละครเอกฝ่ายชายได้รับความเดือดร้อนหรือเสียชีวิต ดังนี้

สวรรค์เบี่ยง ความแค้นเกิดจาก คาวี (ตัวละครเอกฝ่ายชาย) โกรธ ลีลา พี่สาวของนาริน (ตัวละครเอกฝ่ายหญิง) ที่เป็นภรรยาใหม่ของพ่อ ที่ทำให้พ่อไม่สนใจคาวีและเข้าข้างลีลา คาวีไม่สามารถทำอะไรลีลาได้ ความโกรธแค้นที่มีทั้งหมดจึงมาลงที่นาริน ที่มีลักษณะนิสัย อ่อนหวาน เชื่อคนง่าย คาวีจึงใช้นารินเป็นเครื่องมือบำบัดความแค้นเพื่อทำให้ลีลารู้สึกเจ็บปวดที่น้องสาวของเธอต้องถูกย่ำยีศักดิ์ศรี คาวีปฏิบัติต่อนารินอย่างโหดร้าย ทั้งลักพาตัวไปขังไว้ที่บ้านพักและข่มขืนเธอหลายครั้ง มีการทรมาณนารินโดยการจับมัดไว้กับสระว่ายน้ำ โยนลงทะเล เป็นต้น หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว คาวี ยังมีการคุกคามทางเพศนารินอยู่บ่อยครั้ง และใช้เหตุการณ์ขึ้นใจเพื่อข่มขู่ให้นารินทำตามที่ต้องการ จนเธอทนไม่ได้และหนีไป สุดท้ายคาวีรู้ว่านารินตั้งครร์เขาจึงรู้ใจตัวเองและตามง่อนนารินจนกลับมาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

คลื่นชีวิต ความโกรธแค้นของ สาธิต (ตัวละครเอกฝ่ายชาย) เกิดขึ้นหลังจากที่ จีราวัฒน์ (ตัวละครเอกฝ่ายหญิง) ขับรถชน ดิวดี คู่หมั้นของเขาเสียชีวิต แต่ไม่ได้รับความผิดตามกฎหมายเนื่องจากมีคนคอยช่วยเหลือ สาธิตหาวิธีแก้แค้นจีราวัฒน์ อยู่หลายทางแต่เมื่อยิ่งใกล้ชิดยิ่งรู้สึกสงสาร จึงค่อย ๆ

เริ่มก่อตัวเป็นความรัก แต่ยังคงยึดติดกับความแค้นในอดีต จึงเกิดเหตุการณ์ที่ให้จิราวัจน์เอาตัวเข้าแลกกับการที่สาธิตยอมทำลายหลักฐานทั้งหมดเพื่อให้จิราวัจน์พ้นผิด หลังจากเหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์กันในครั้งนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างจิราวัจน์และสาธิตก็แย่งลง ไม่พูดคุยกันเหมือนดังแต่ก่อน จนจิราวัจน์ออกจากวงการบันเทิงเมื่อรู้ว่าตั้งครรภ์สาธิตจึงติดตามจ๊อจนสำเร็จและลงเอยด้วยความสุข

ปีกหงส์ ทินภัทร (ตัวละครเอกฝ่ายชาย) คิดว่า ลินิน (ตัวละครเอกฝ่ายหญิง) เป็นสาเหตุที่ทำให้น้องสาวของเขาตัดสินใจฆ่าตัวตายจากการผิดหวังในความรัก เนื่องจากเห็นว่าคู่หมั้นของตนกำลังจะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับ ลินิน ความเป็นจริงแล้วเป็นความเข้าใจผิด ทินภัทรจึงแก้แค้นโดยการขึ้นใจเธอ จากนั้นเขาจึงแกล้งยอมรับผิดและขอโทษกับสิ่งที่ทำลงไป และเริ่มแผนการทำให้ลินินหลงรักจนยอมมีเพศสัมพันธ์กับเขาค้างครั้งหนึ่ง และทิ้งเธอไปอย่างไม่มีไติ แต่เมื่อเขาเห็นลินินมีชายหนุ่มเข้ามาพัวพันในชีวิต ทินภัทรจึงเกิดอาการหึงหวงและลักพาตัวลินินไปยังกระท่อมกลางป่าเพื่อลงโทษ เขาทั้งกักขังทำร้ายร่างกายและจิตใจของเธอ สุดท้ายลินินใจอ่อนให้ทินภัทรและยอมยกโทษให้เขา เมื่อทั้งคู่ต้องกลับเข้าไปในตัวเมืองก็มีเหตุให้ทั้งคู่เข้าใจกันผิด ลินินจึงหนีเข้าป่าไปกับลูกในท้อง เมื่อทินภัทรรู้ความจริงจึงตามไปขอและปรับความเข้าใจกันในที่สุด

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่าละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่อง มีจุดเริ่มต้นความสัมพันธ์ของตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงจากความรู้สึกโกรธแค้น ฉากเลิฟซีนที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จึงเกิดขึ้นเพราะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของการแก้แค้น แต่บทสรุปความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวละครกลับลงเอยด้วยความรักที่ทั้งคู่ต่างมีให้กันโดยทำเหมือนว่าไม่เคยเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงเหล่านั้นมาก่อน

การตั้งครรภ์ ลูก พรหมจรรย์ ความดี ทำให้พระเอกรู้ใจตัวเอง

จากละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่อง คือ *สวรรค์เบี่ยง* *คลื่นชีวิต* และ *ปีกหงส์* หลังจากเกิดเหตุการณ์การมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงแล้ว

นั้น ความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวละครมักจะห่างเหินกันออกไป ภายหลังตัวละครเอกฝ่ายหญิงตั้งครรภ์และไม่บอกตัวละครเอกฝ่ายชายเพราะคิดว่าตัวละครเอกฝ่ายชายไม่ได้อารมณ์ และพร้อมที่จะเลี้ยงลูกด้วยคนเดียวดีกว่ามีพ่อที่ไม่ได้รักทั้งแม่และลูก

เมื่อตัวละครเอกฝ่ายชายรับรู้ว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิงตั้งครรภ์กับตนเอง และเป็นคนที่ไม่รักพรหมจรรย์ไปจากเธอ ตัวละครเอกฝ่ายชายจึงเริ่มยอมรับความรู้สึกของตนเองว่ารักตัวละครเอกฝ่ายหญิง รวมถึงรู้สึกผิดและรู้สึกว่าต้องรับผิดชอบกับสิ่งที่กระทำลงไป ทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายต้องตามจ๊อตัวละครเอกฝ่ายหญิง เพื่อทำให้เกิดครอบครัวที่สมบูรณ์และเต็มไปด้วยความรักและความเข้าใจระหว่างกัน

ความดีเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นตัวช่วยให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงกลายเป็นคนที่น่าสงสารจากการโดนกระทำ และเป็นสิ่งที่ทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายรู้สึกรักและยอมรับความรู้สึกของตนเองมากขึ้น เช่น ลินิน จาก *ปีกหงส์* ทินภัทรรับรู้ความดีของเธอจากกระทำของเธอที่คอยดูแลเขาในยามเจ็บป่วยเสมอ เป็นต้น

การตั้งครรภ์ ลูก พรหมจรรย์ และความดี จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงสมหวังในความรัก โดยสิ่งเหล่านี้จะปรากฏอยู่ในลักษณะของตัวละครเอกฝ่ายหญิง ทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายตัดสินใจที่จะรักตัวละครเอกฝ่ายหญิงได้ง่ายมากขึ้น ซึ่งแตกต่างกับตัวละครเอกฝ่ายชายที่ไม่ว่าจะแสดงพฤติกรรมไม่ดีขนาดไหน แค่แสดงความรู้สึกสำนึกผิด เพียงเท่านั้นตัวละครเอกฝ่ายชายก็ได้ความรักจากตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นการตอบแทน และจบลงด้วยฉากเลิฟซีนที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นผู้เริ่มต้นและยินยอมที่จะทำด้วยความรักและเต็มใจ องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเพิ่มความชอบธรรมของการกระทำ ความรุนแรงของตัวละครเอกฝ่ายชายที่นำไปสู่ฉากเลิฟซีนที่เกิดขึ้นภายในเรื่องทั้งหมด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพบว่าแก่นเรื่องหลักของละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่อง คือ แก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักในลักษณะทั้งรักทั้งแค้น แก่นเรื่องอื่นประกอบด้วย เช่น แก่นเรื่องความดีชนะทุกสิ่ง เห็นได้จากตัวละครเอกฝ่ายหญิงในทุกเรื่องต้องเป็น

คนดี ไม่ตอบโต้ตัวละครเอกฝ่ายชายด้วยความรุนแรง ซึ่งความดี เป็นสิ่งที่ทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายยอมอ่อนลง แก่นเรื่อง เกี่ยวกับครอบครัวที่สมบูรณ์ เห็นได้ว่าจากละครโทรทัศน์ ทั้งหมดตัวละครเอกฝ่ายหญิงตั้งครุฑ ในช่วงแรกเธอตัดสินใจ จะเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยว แต่เมื่อตัวละครเอกฝ่ายชายขอคืนดี ทุก คนก็กลับไปคืนดีและกลับไปเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์โดย ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก เป็นต้น

1.2 โครงเรื่อง

เพศสัมพันธ์จุดเปลี่ยนชีวิตที่สร้างความปวดร้าว

ถึงแม้ว่าในละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่องจะปรากฏฉาก เลิฟซีนอยู่ตลอดภายในเรื่องทั้งการกอด การจูบ การหอม แต่ ฉากเลิฟซีนหนึ่งที่เป็นจุดสำคัญหรือเรียกว่าเป็นจุดเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่าย หญิง (Turning Point) นั่นคือ การมีเพศสัมพันธ์ โดยส่วนมาก ความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวละครเปลี่ยนแปลงไปจากเหตุการณ์ นี้ ความสัมพันธ์ที่แสดงออกมาให้เห็นภายนอกมักจะดูเป็น ความสัมพันธ์ที่แย่งงอกกว่าเดิม แต่ภายในจิตใจแล้วการมี เพศสัมพันธ์ในครั้งนั้นอาจเป็นจุดเปลี่ยนให้ทั้งสองตัวละครรู้ใจ ตนเอง

สวรรค์เบี่ยง หลังจากเกิดเหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ระหว่างคาวีและนาริน นำมาซึ่งความสัมพันธ์ที่แย่งงอกของทั้งคู่ เห็นได้จากในตอนเช้าหลังจากเหตุการณ์นั้น นารินตื่นนอนมา ด้วยความเสียใจ นอนร้องไห้ให้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งยัง โดนคาวีพูดจาถูกเหยียดหยาม คำพูดของนารินแสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ในครั้งนี้สร้างความเจ็บปวด และ บาดแผลทางจิตใจให้กับเธอเป็นอย่างมาก

“คุณกับพี่สาวเกลียดกันแล้วมันเกี่ยวอะไรกับฉันด้วย เล่า ฉันเป็นคน ฉันมีลมหายใจ มีหัวใจเหมือนกับคุณ ฉันเจ็บเป็น ฉันเสียใจเป็น ทำไมไม่มีใครเข้าใจฉันเลย ทำไมคุณต้องทำกับฉันขนาดนี้ด้วย”

นาริน (2558, สวรรค์เบี่ยง)

ในขณะที่นารินพูดนั้น คาวีก็มีสีหน้ารู้สึกผิดที่กระทำ เช่นนั้น แต่เลือกวิธีการตอบกลับเป็นการใช้ความรุนแรงทาง ร่างกาย และวาจา อีกทั้งยังโยนความผิดของการกระทำนี้ว่า เป็นเพราะพี่สาวของนารินทำให้คาวีต้องทำแบบนี้ หลังจากนั้น นารินก็กลายเป็นคนเก็บตัวและพยายามหลบหน้าไม่พูดคุยกับ คาวี และสุดท้ายนารินก็ย้ายออกจากบ้านของพ่อคาวี เนื่องจาก หนีไม่ได้ที่จะต้องอยู่เจอหน้าคาวีที่คอยข่มขู่และคุกคามเธอ ตลอดเวลา

คลื่นชีวิต เกิดเหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างตัว ละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงเพียงหนึ่งครั้ง เช่นกัน ซึ่งในช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ความสัมพันธ์ของจิราวัฒน์ และสาธิตกำลังดำเนินไปได้ด้วยดี แต่มีเหตุการณ์ที่ทำให้สาธิต เข้าใจจิราวัฒน์ผิดอีกครั้ง จนในที่สุดจิราวัฒน์ก็ตกเป็นของสาธิต เพียงเพราะสาธิตเข้าใจผิดว่าจิราวัฒน์นำตัวเองเข้ามาแลกกับ หลักฐานที่ขับรถชนคู่หมั้นของเขาเสียชีวิต สาธิตจึงใช้การมี เพศสัมพันธ์เป็นการลงโทษและระบายความแค้นที่มีต่อ จิราวัฒน์ รวมทั้งพูดจาถูกเหยียดหยามและศักดิ์ศรีของเธอด้วย

“เหตุผลเดียวที่ผมเข้าหาคุณ เพื่อเรียกร้องความ ยุติธรรมให้กับตัว และถ้าคืนนี้ผมจะตะตองคุณ ก็เพราะว่าผมต้องการเหยียบย้ำเกียรติและ ศักดิ์ศรีของคุณเพื่อแก้แค้นให้ตัว”

และ

“ผมจะทำให้คุณเจ็บปวด ต่ำต้อย ไร้ค่า ให้อยู่เหมือน ตายทั้งเป็น ให้ถูกตราหน้าไปทั้งชีวิตว่ายอมขาย เกียรติขายศักดิ์ศรี ยอมนอนกับผู้ชายเพื่อหนีคุณ”

สาธิต (2560, คลื่นชีวิต)

เช้าวันถัดมา จิราวัฒน์ก็ตื่นมาพร้อมกับน้ำตาแห่ง ความเสียใจเนื่องจากผิดหวังในตัวของสาธิตไม่คิดว่าเขาจะทำ แบบนี้กับเธอ ทางด้านสาธิตก็รู้สึกผิดที่กระทำเช่นนั้น แต่ด้วย ทิฐิจึงบอกกับตัวเองว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นถูกต้องแล้ว หลังจาก เหตุการณ์ในครั้งนี้ ทั้งสาธิตและจิราวัฒน์ จากที่มีความรู้สึกดี และเข้าใจกันในตอนต้นกลับเปลี่ยนเป็นการพูดจาประชด

ประชัน เสียตีสี่ จนในที่สุดจิราวัจนก็ตัดสินใจหนีไปจากสาธิต เพราะคิดว่าเขาไม่รัก

ปีกหงส์ เกิดเหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงขึ้น 3 ครั้ง โดยครั้งแรกเกิดจากทินภัทรโกรธลินินเนื่องจากเข้าใจผิดว่าเธอได้พาผู้ชายเข้ามานอนในห้องด้วยและเผาเสื้อผ้าที่เขาซื้อให้ ทินภัทรจึงใช้กำลังบังคับให้ลินินมีเพศสัมพันธ์ ด้วยกำลังที่น้อยกว่าทำให้ลินินไม่สามารถหยุดทินภัทรได้ และทินภัทรยังพูดจาต่อว่าลินินที่ขัดขืนเขา ดังนี้

“เล่นตัวนะคุณ อย่ามาโก่งราคาคุณค่าของตัวเอง
ผู้หญิงอย่างคุณไม่มีคุณค่าราคาใด ๆ ทั้งนั้น”
ทินภัทร (2563, ปีกหงส์)

หลังจากการมีเพศสัมพันธ์กับลินินนอนร้องไห้เสียใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งไล่ทินภัทรให้ออกไปจากห้องนี้อีกทั้งทินภัทรยังพูดจาดูถูกลินินและบอกว่าที่ทำติดกับเธอมาทั้งหมดเพียงเพราะหวังในตัวเธอเท่านั้น

เหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ครั้งที่สองของทินภัทรและลินินก็เกิดจากอารมณ์โกรธและหึงหวงของทินภัทร ทินภัทรใช้กำลังที่มากกว่าบังคับให้ลินินเข้าไปในห้อง พูดจาดูถูกจนเธอโมโหและตบหน้าเขา เธอพยายามขัดขืนแต่ไม่สำเร็จ ทินภัทรดึงตัวลินินเข้ามากอดอย่างรุนแรง แล้วจึงจูบเธอ จากนั้นจึงอุ้มเธอไปที่เตียงนอนและจบลงที่การมีเพศสัมพันธ์ หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ลินินเสียใจเป็นอย่างมากจนไม่ยอมพบหน้าทินภัทรและไล่ให้เขาไป ซึ่งในครั้งนี้นิทภัทรแสดงออกถึงความเป็นห่วงด้วยการถามว่าลินินเป็นอะไรหรือไม่

เหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ครั้งที่สามเกิดขึ้นจากความเต็มใจของทั้งสองฝ่าย เนื่องจากทินภัทรเข้ามาทำให้ลินินหลงรักและเชื่อใจว่าเขารักเธอจริง ลินินยอมให้ทินภัทรทั้งหัวใจและร่างกาย แต่หลังจากการมีเพศสัมพันธ์กันในครั้งนี้ ทินภัทรก็ทิ้งไปอย่างไม่มีดี ไม่รับผิดชอบกับสิ่งที่ทำลงไป ทั้งที่ให้สัญญากับเธอว่าจะมาขอแต่งงาน ซึ่งสร้างความเจ็บช้ำใจให้กับลินินเป็นอย่างมาก ส่วนทินภัทรเองก็รู้สึกผิดแต่บอกกับตัวเอง

ว่าที่ลินินได้รับเป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้วที่ทำให้น้องสาวของเขาต้องจบชีวิตลง

จากละครโทรทัศน์ทั้งสามเรื่อง พบว่า การมีเพศสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการแก้แค้นที่รุนแรงที่สุด เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์โดยที่ไม่ได้รับความยินยอมจากฝ่ายหญิง มีการใช้กำลังบังคับ ช่มชู้ ให้ฝ่ายหญิงยอมมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยเปรียบเสมือนการสร้างตราบาปในจิตใจให้ฝ่ายหญิงว่าเธอไม่บริสุทธิ์อีกต่อไป รวมถึงเกียรติและศักดิ์ศรีของเธอก็หายไปพร้อมกับการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งนั้น แม้ว่าเธอจะไม่ได้กระทำความผิดอะไรเลยก็ตาม แต่ความรู้สึกผิดและความผิดทั้งหมดกลับเป็นของฝ่ายหญิงเพียงผู้เดียวเท่านั้น

1.3 ตัวละคร

นางเอกผู้เป็นสนามอารมณ์กับพระเอกผู้รู้ใจตัวเอง

ลักษณะของตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะเป็นผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิดหรือความโกรธแค้นให้กับตัวละครเอกฝ่ายชายโดยตรง แต่เกิดจากความเข้าใจผิดของตัวละครเอกฝ่ายชายที่คิดว่าเป็นความผิดของตัวละครเอกฝ่ายหญิง และจะต้องได้รับการลงโทษ พิจารณาความผิดให้กับผู้อื่นโดยที่ไม่รับรู้ความจริงทั้งหมด ดังนี้

นาริน จาก *สวรรค์เบี่ยง* เป็นผู้ถูกกระทำเนื่องจากคำวิโรธเกลียดพี่สาวของนารินที่แย่งความรักไปจากพ่อ จิราวัจน จาก *คลื่นชีวิต* ขับรถชนคู่หมั้นของสาธิตเสียชีวิตเนื่องจากการถูกวางยา สาธิตไม่รู้จักความจริงทั้งหมดจึงคอยกลั่นแกล้งจิราวัจนเสมอ ลินิน จาก *ปีกหงส์* โดนทินภัทรเข้าใจผิดว่าเป็นคนที่ทำให้น้องสาวต้องฆ่าตัวตาย ทินภัทรจึงโกรธแค้นลินินจึงกลั่นแกล้งเธอสารพัด จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิงถูกทำให้อาเป็นสนามอารมณ์ หรือที่ระบายอารมณ์โมโห โกรธเกลียด และแค้น จากตัวละครเอกฝ่ายชายอยู่เสมอ ทั้งที่ไม่ได้กระทำความผิดเหล่านั้นแต่เนื่องมาจากความเข้าใจผิดของตัวละครเอกฝ่ายชาย โดยปรากฏทั้งการทำร้ายร่างกาย ทำร้ายจิตใจ ทำร้ายด้วยวาจา และรวมถึงความรุนแรงทางเพศที่ปรากฏออกมาเป็นฉากเลิฟซีน

ลักษณะตัวละครเอกฝ่ายชายจะเต็มเปี่ยมไปด้วย
ความโกรธแค้นตัวละครเอกฝ่ายหญิงอยู่เสมอ เนื่องจากคิดว่า
ตนเองเป็นฝ่ายถูกกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องก่อน และด้วยความเป็น
ผู้ชายที่มีความเป็นผู้กล้าและแข็งแกร่ง ตัวละครเอกฝ่ายชายจึง
คิดว่าตนจะต้องกระทำบางสิ่งเพื่อรับผิดชอบกับเหตุการณ์ร้าย
ที่เกิดขึ้นกับครอบครัว ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ข้ออ้างนี้เพื่อ
กระทำความรุนแรงต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงได้อย่างไม่รู้สึกผิด
คิดว่าการกระทำดังกล่าวเป็นสิ่งที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงสมควร
ได้รับ ถึงแม้ว่าตัวละครเอกฝ่ายชายจะรู้สึกผิดกับการกระทำ
ของตนเองแต่จะไม่ยอมพูดขอโทษหรือแม้แต่รู้สึกรักตัวละคร
เอกฝ่ายหญิงก็จะไม่ยอมเอ่ยออกมาเนื่องจากกลัวเสียศักดิ์ศรีว่า
ตนเองมีความรู้สึกดีกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่สร้างความ
สูญเสียให้กับตนเอง การแสดงออกในฉากเลิฟซีนจึงออกมาด้วยความ
โกรธแค้นแต่เจือปนไปด้วยความรักของตัวละครเอกฝ่าย
ชายที่ไม่ยอมรับความรู้สึกของตนเอง

ผู้เริ่มจากเลิฟซีนีมีความหมาย

จากการวิจัยพบว่า หากฉลากเลิฟซีนิดที่ผู้เริ่มการกระทำเป็นตัวละครเอกฝ่ายชายก่อนเกิดฉลากเลิฟซีนิดมักจะเกิดความรุนแรงขึ้นก่อนทุกครั้ง เนื่องด้วยอารมณ์ความรู้สึกโกรธแค้นหรือการกระทำเพื่อปิดบังความรู้สึกที่แท้จริงซึ่งเป็นอารมณ์ในทางลบและจะแสดงการกระทำในเชิงลบเพื่อให้ตัวละครเอกฝ่ายชายได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการทั้งการจูบ การหอม และ

การมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งแตกต่างจากฉลากเลิฟซีนที่ผู้เริ่มกระทำเป็น
ตัวละครเอกฝ่ายหญิง พบว่าการเกิดฉลากเลิฟซีนจะเป็นไปด้วย
ความนุ่มนวล เต็มใจ เกิดจากความห่วงใย มีการบอกรักหรือ
บอกความรู้สึกของตนเองก่อนที่จะแสดงออกถึงความรัก ซึ่งเป็น
อารมณ์ในเชิงบวกและจะกระทำเมื่อมีความรู้สึกดีต่อตัวละคร
เอกฝ่ายชายจริง ๆ ซึ่งมักจะปรากฏในช่วงท้ายของเรื่องซึ่งเป็น
บทสรุปของความสัมพันธ์

2. การสื่อความหมายจากเลิฟซีน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์
ทั้ง 3 เรื่องสามารถแบ่งการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนได้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

การสื่อความหมายฉากเลิฟซีนิงงวอก คือ ฉากเลิฟซีนิงงวอกที่เกิดจากการอารมณ์ ความรู้สึก และเจตนาในทางที่ดีของตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง เช่น ความรู้สึกรัก ความรู้สึกห่วงใย เป็นต้น

การสื่อความหมายฉากเลิฟซีนิงเลบ คือ ฉากเลิฟซีน
ที่เกิดจากอารมณ์ ความรู้สึก และเจตนาที่ไม่ดีของตัวละครเอก
ฝ่ายชายหรือตัวละครเอกฝ่ายหญิง เช่น ความโกรธ ความแค้น
ความต้องการเอาชนะ การลงโทษ เป็นต้น

ละครโทรทัศน์แต่ละเรื่องสามารถสรุปการสื่อ
ความหมายของฉากเลิฟซีนออกมาได้เป็นตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการสื่อความหมายของฉากลีฬงขึ้นในละครโทรทัศน์เรื่อง สวรรค์เบี่ยง

ค ร ร	สื่อ ความหมาย	ผู้เริ่ม	การแสดงออกทางศิลปะชิ้น								ความยินยอม		ความรุนแรง			สถานที่			
			บวก	ลบ	พระเอก	นางเอก	กอด	จูบ	หอม	อุ้ม	เพศสัมพันธ์	อื่นๆ (ระบุ)	ยินยอม	ไม่ยินยอม	ก่อน	ระหว่าง	หลัง	ของฝ่ายชาย	ของฝ่ายหญิง
จ ร ร																			
1	✓		✓		✓							✓							
2	✓			✓	✓	✓					✓								
3		✓	✓			✓						✓	✓	✓	✓		✓		
4		✓	✓			✓			✓			✓	✓	✓	✓		✓		
5		✓	✓			✓						✓	✓	✓	✓		✓		
6		✓	✓			✓			✓			✓	✓	✓	✓		✓		
7		✓	✓			✓						✓	✓	✓	✓				✓
8		✓	✓			✓						✓	✓	✓			✓		
9		✓	✓			✓			✓			✓	✓	✓	✓		✓		

จากตารางข้างต้นละครโทรทัศน์เรื่อง *สวรรค์เปี่ยง* ปรากฏการแสดงออกของฉากเลิฟซีนทั้งหมด 9 ครั้ง พบว่ามีการแสดงออกฉากเลิฟซีนในเชิงบวกเพียงแค่ 2 ครั้ง โดย 1 ครั้งเริ่มต้นด้วยตัวละครเอกฝ่ายชายแต่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงไม่ยินยอม อีก 1 ครั้งเริ่มต้นด้วยตัวละครเอกฝ่ายหญิงซึ่งเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ และการแสดงออกฉากเลิฟซีนในเชิงลบถึง 7 ครั้ง โดยผู้เริ่มกระทำฉากเลิฟซีนเชิงลบทั้งหมดเป็นตัวละครเอกฝ่ายชาย ส่วนมากเป็นการจูบและการมีเพศสัมพันธ์ โดยทั้งหมดไม่ได้รับความยินยอมจากตัวละครเอกฝ่ายหญิงและมีการใช้ความรุนแรงทั้งก่อน ระหว่างและหลังการปรากฏของฉากเลิฟซีน สถานที่ที่เกิดฉากเลิฟซีนถึง 7 ครั้ง เกิดขึ้นในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชาย และอีก 2 ครั้งเกิดที่สถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงและที่สาธารณะ ตามลำดับ

การแสดงของฉากเลิฟซีนส่วนมากในเรื่อง *สวรรค์เปี่ยง* เป็นการแสดงออกในอารมณ์เชิงลบ เกิดขึ้นจากตัวละครเอกฝ่ายชายที่ต้องการจะแก้แค้นตัวละครเอกฝ่ายหญิง ทุกครั้งจะปรากฏฉากเลิฟซีนที่เป็นการจูบเนื่องจากการเป็นการกระทำที่สามารถทำได้ง่ายและแสดงความใกล้ชิดต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงได้มาก ซึ่งในบางครั้งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กันของสองตัวละครโดยที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงไม่ให้ความยินยอมหรือเรียกว่าการข่มขืน โดยปรากฏความรุนแรงทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการมีเพศสัมพันธ์ ทุกครั้ง ทุกครั้งของการปรากฏการข่มขืนจะเกิดที่สถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชาย จึงทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายกลายเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิงเนื่องจากตัวละครเอกฝ่ายชายเปรียบเสมือนเจ้าของบ้านและตัวละครเอกฝ่ายหญิงเปรียบเสมือนผู้มาเยือนหรือผู้อาศัยจึงทำให้รู้สึกที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงมีอำนาจในการต่อรองที่น้อยกว่า

ตารางที่ 2 ตารางแสดงการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์เรื่อง *คลื่นชีวิต*

ค ร ร ง ที่	สื่อ ความหมาย		ผู้เริ่ม		การแสดงออกฉากเลิฟซีน							ความยินยอม		ความรุนแรง			สถานที่	
	บวก	ลบ	พระเอก	นางเอก	กอด	จูบ	หอม	อุ้ม	เพศสัมพันธ์	อื่นๆ (ระบุ)	ยินยอม	ไม่ยินยอม	ก่อน	ระหว่าง	หลัง	ของฝ่ายชาย	ของฝ่ายหญิง	สาธารณะ
1	✓			✓	✓					ขบขัน	✓							✓
2	✓		✓		✓						✓							✓
3	✓			✓	✓						✓							✓
4	✓		✓		✓						✓							✓
5	✓		✓			✓					✓		✓					✓
6	✓			✓	✓				✓		✓							✓
7		✓	✓			✓						✓	✓	✓	✓	✓		
8		✓	✓			✓						✓	✓	✓	✓		✓	

จากตารางข้างต้นพบว่าฉากเลิฟซีนที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เรื่อง *คลื่นชีวิต* ปรากฏฉากเลิฟซีนที่สื่อความหมายเชิงบวกมากกว่าฉากเลิฟซีนที่สื่อความหมายเชิงลบ ส่วนมากตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้เริ่มต้นฉากเลิฟซีน โดยฉากเลิฟซีนที่มีความหมายในเชิงบวก จำนวนครั้งที่ตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นผู้เริ่มต้นมีจำนวนเท่ากันคือฝ่ายละ 3 ครั้ง การแสดงออกฉากเลิฟซีนส่วนใหญ่เป็นการกอด ปรากฏทั้งหมด 5 ครั้ง ซึ่งเกิดจากความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ไม่ปรากฏความรุนแรงทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการแสดงออกฉากเลิฟซีน โดยเกิดในสถานที่ของฝ่ายหญิงและสถานที่สาธารณะ มีการ

แสดงออกฉากเลิฟซีนเชิงบวกที่เป็นการจูบเพียง 1 ครั้งและพบความรุนแรงก่อนการแสดงออกฉากเลิฟซีน การปรากฏของฉากเลิฟซีนในเชิงลบ 2 ครั้ง พบว่าตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้เริ่มทั้งหมด เป็นการแสดงออกโดยการจูบและการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้รับความยินยอมจากตัวละครเอกฝ่ายหญิงและปรากฏความรุนแรงทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการเกิดฉากเลิฟซีน เกิดที่สถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชายทั้งหมด

การแสดงออกฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์เรื่อง *คลื่นชีวิต* ปรากฏฉากเลิฟซีนที่สื่อความหมายในเชิงบวกมากกว่าฉากเลิฟซีนที่สื่อความหมายในเชิงลบ โดยตัวละครเอกฝ่ายหญิงและ

ตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้เริ่มต้นฉากเลิฟซีนในเชิงบวกจำนวนเท่ากันเป็นฉากเลิฟซีนที่กระทำขึ้นเพื่อการปลอบ การให้กำลังใจ การแสดงถึงความรักและความห่วงใยซึ่งกันและกัน เกิดจากความยินยอมที่ไม่ใช้ความรุนแรง โดยปรากฏความรุนแรงเพียงแค่ 1 ครั้งเท่านั้น สถานที่เกิดเป็นสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงและที่สาธารณะ เห็นได้ว่าละครโทรทัศน์เรื่องคลื่นชีวิตเน้นการแสดงออกของฉากเลิฟซีนให้เป็นการแสดงออกถึงความรักมากกว่าละครเรื่องสวรรค์เบี่ยงที่การแสดงออกของฉากเลิฟซีนเป็นเพื่อการแก้แค้น และการแสดงออกถึงฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์เรื่องคลื่นชีวิตมักจะเกิดในสถานที่เปิดเผยหรือที่สาธารณะอาจจะหมายถึงเป็นการแสดงออกทางความรักที่ไม่ต้อง

ปกปิด เพราะไม่ได้มีการกระทำความรุนแรงเกิดขึ้น รวมถึงการเกิดฉากเลิฟซีนในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิง ที่ทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายกลายเป็นผู้มาเยือนจึงเหมือนมีอำนาจที่น้อยกว่าผู้เป็นเจ้าของสถานที่ ถึงแม้จะเกิดความรุนแรงก็เกิดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

การแสดงออกถึงฉากเลิฟซีนเชิงลบเกิดขึ้นโดยตัวละครเอกฝ่ายชายทั้งหมดและมีการใช้ความรุนแรงทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการแสดงออกของฉากเลิฟซีน โดยเกิดขึ้นในสถานที่ที่ตัวละครเอกฝ่ายชายมีอำนาจเหนือกว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิง จึงทำให้การกระทำฉากเลิฟซีนของตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นการกระทำที่รุนแรงและทำไปเพื่อการแก้แค้นและลงโทษ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์เรื่อง ปีกหงส์

ครั้งที่	สื่อความหมาย		ผู้เริ่ม		การแสดงออกฉากเลิฟซีน						ความยินยอม		ความรุนแรง			สถานที่		
	บวก	ลบ	พระเอก	นางเอก	กอด	จูบ	หอม	อุ้ม	เพศสัมพันธ์	อื่นๆ (ระบุ)	ยินยอม	ไม่ยินยอม	ก่อน	ระหว่าง	หลัง	ของฝ่ายชาย	ของฝ่ายหญิง	สาธารณะ
1	✓		✓		✓	✓					✓							✓
2	✓			✓		✓					✓							✓
3	✓		✓		✓		✓				✓							✓
4	✓			✓	✓	✓					✓		✓	✓	✓	✓		
5	✓		✓		✓						✓							✓
6		✓	✓			✓						✓			✓	✓		✓
7		✓	✓			✓						✓	✓	✓	✓	✓		✓
8		✓	✓						✓			✓	✓	✓	✓	✓		✓
9		✓	✓			✓			✓			✓	✓	✓				✓
10		✓	✓		✓	✓			✓		✓							✓

จากตารางข้างต้นละครโทรทัศน์เรื่องปีกหงส์พบการแสดงออกฉากเลิฟซีนจำนวน 10 ครั้ง เป็นการแสดงออกฉากเลิฟซีนเชิงบวกและการแสดงออกฉากเลิฟซีนเชิงลบจำนวนเท่ากันอย่างละ 5 ครั้ง การแสดงออกฉากเลิฟซีนเชิงบวก ตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้เริ่มต้น 3 ครั้งและตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นผู้เริ่มต้น 2 ครั้ง โดยการแสดงออกส่วนมากจะเป็นการกอด การจูบและการหอม ตามลำดับ โดยทั้งหมดเกิดขึ้นโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย และเกิดในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นหลัก พบการแสดงออกฉากเลิฟซีนเชิงบวกเพียง 1 ครั้ง ที่ปรากฏการใช้ความรุนแรงทั้งก่อน ระหว่าง และหลัง โดยเกิดขึ้นในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชาย ส่วนการแสดงออกฉากเลิฟซีนเชิงลบ ตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้เริ่มต้นทั้งหมด

ส่วนใหญ่เป็นการจูบ การมีเพศสัมพันธ์ และการกอด ตามลำดับ โดยเกิดจากความไม่ยินยอมของตัวละครเอกฝ่ายหญิงถึง 4 ครั้ง และปรากฏความรุนแรงทุกครั้ง เกิดขึ้นทั้งในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง พบการแสดงออกฉากเลิฟซีนในเชิงลบเพียง 1 ครั้งที่เกิดขึ้นจากความยินยอมของทั้งสองฝ่ายโดยที่ไม่เกิดความรุนแรงและยังเกิดในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงด้วย

การแสดงออกฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์เรื่องปีกหงส์ ปรากฏการแสดงออกในเชิงบวกและเชิงลบในจำนวนที่เท่ากันรวมถึงสถานที่เกิดฉากเลิฟซีนยังปรากฏจำนวนที่เท่ากันของสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงและสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชาย แต่การแสดงออกถึงฉากเลิฟซีนเชิงบวกจะเกิดขึ้น

ในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงมากกว่า ส่วนการแสดงออกฉากเลิฟซีนซึ่งลบจะเกิดขึ้นในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชายมากกว่าเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการแสดงออกฉากเลิฟซีนที่มีความรุนแรง โดยฉากเลิฟซีนที่เกิดขึ้นในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะเป็นฉากเลิฟซีนที่เกิดจากความยินยอม เป็นการแสดงออกถึงความรัก ความโยเย ความห่วงใย ส่วนฉากเลิฟซีนที่เกิดขึ้นในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชายจะเกิดขึ้นด้วยความไม่ยินยอมและมีความรุนแรงเกิดขึ้นด้วยเสมอ และไม่พบการแสดงออกฉากเลิฟซีนในที่สาธารณะ จะเห็นได้ว่าฉากเลิฟซีนระหว่างตัวละครเอกฝ่ายหญิงและตัวละครเอกฝ่ายชายในเรื่อง *ปิกหงส์* จะเป็นการแสดงออกฉากเลิฟซีนที่เป็นความลับหรือเป็นความรักที่เกิดขึ้นโดยรู้กันแค่สองคนเท่านั้น

การใช้ภาพเพื่อสื่อความหมายของฉากเลิฟซีน

จากละครโทรทัศน์เรื่อง *สวรรค์เปี่ยง คลื่นชีวิต* และ *ปิกหงส์* พบว่าละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่องนี้มีการใช้ภาพแบบ Close Up และ Extreme Close-Up ที่ใบหน้าของตัวละครเอกฝ่ายหญิงในเหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง เพื่อแสดงให้เห็นถึงสีหน้าและแววตาของตัวละครเอกฝ่ายหญิงอย่างชัดเจนว่าในขณะนั้นตัวละครเอกฝ่ายหญิงรู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 นารินกำลังนอนร้องไห้เสียใจ

ภาพข้างต้นเป็นภาพของ นาริน จากละคร *สวรรค์เปี่ยง* ที่แสดงให้เห็นคือการ Close Up ที่ใบหน้าของนาริน เพื่อให้เห็นรอยน้ำตาที่ปรากฏอยู่บนใบหน้า รวมถึงสีหน้าที่

แสดงอารมณ์ของความเศร้า เสียใจ และสิ้นหวังกับเหตุการณ์ที่ *คาวี* ได้ขโมยใจเธอเมื่อคืน

ภาพที่ 2 สายตาของจิราวัจน์ขณะที่สาธิตจูบ

ภาพข้างต้นเป็นภาพจากละครเรื่อง *คลื่นชีวิต* ที่แสดงให้เห็นแววตาของจิราวัจน์ โดยใช้ภาพ Extreme Close-Up ให้เห็นเฉพาะสายตาของจิราวัจน์ที่แสดงถึงความเศร้าหมองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการจูบของสาธิตจากการปะทะ

อารมณ์กัน หลังจากนั้นภาพจึงตัดไปที่เช้าวันถัดไปและทำให้เห็นว่าจิราวัจน์และสาธิตนอนอยู่บนเตียงเดียวกันเพื่อสื่อว่าทั้งสองคนได้มีเพศสัมพันธ์กันเมื่อคืน

ภาพที่ 3 : สีหน้าของลินินขณะถูกขืนใจ

ภาพข้างต้นเป็นภาพของ ลินิน จากละครโทรทัศน์เรื่อง *ปีกหงส์* ที่โดนทิ่มแทงหัวใจ โดยมีการใช้ภาพแบบ Extreme Close-Up ไปที่หน้าของตัวละครเอกฝ่ายหญิงเพื่อให้เห็นถึงน้ำตาที่ไหลออกมาด้วยความหวาดกลัวและเสียใจที่ตัวละครเอกฝ่ายชายกระทำกับเธอ

เพลงประกอบละครกับการสื่อความหมายจากเลิฟซีน

เพลงประกอบละครเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของละครโทรทัศน์ เนื่องจากเพลงประกอบละครมีหน้าที่ในการช่วยอธิบายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครทั้งตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงให้ผู้ชมได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น หรือ

อาจจะกล่าวได้ว่าเพลงประกอบละครช่วยเพิ่ม “รส” ในการรับชมละครของผู้ชม

เพลงประกอบละครถูกนำมาใช้ในละครโทรทัศน์เพื่อบ่งบอกถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ณ ขณะนั้น เนื่องด้วยเนื้อหาของเพลงมักจะเกี่ยวกับความรัก ความรู้สึกภายในจิตใจของตัวละคร จึงถูกนำมาใช้ประกอบฉากเลิฟซีนที่เกิดขึ้น ซึ่งในบางครั้งฉากเลิฟซีนที่เกิดขึ้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากความไม่เต็มใจ หรือเป็นการใช้กำลังบังคับข่มขู่ให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงต้องทำตามความต้องการของตัวละครเอกฝ่ายชาย แต่เมื่อมีเพลงประกอบละครที่มีความหมายโรแมนติก จึงช่วยลดทอนความรุนแรงที่เกิดขึ้นในฉากเลิฟซีนเหล่านั้นจนอาจทำให้ผู้ชมมองข้ามความรุนแรงเหล่านั้นได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างนารินและควีในละครเรื่อง *สวรรค์เบี่ยง* เกิดจากการใช้ความรุนแรงบังคับนารินให้ยินยอม วันหนึ่งนารินไม่สบายหลังจากคืนที่มีเพศสัมพันธ์ควี จึงนำผ้าขนหนูชุบน้ำมาเช็ดตัว พร้อมทั้งดูแลเธออย่างดี ประกอบกับเพลง จุดอ่อนของฉันอยู่ตรงที่หัวใจ โดยใช้เนื้อเพลง

รู้ตัวดีว่าทำตัวไม่เหมือนใคร คิดอะไรก็พุดมันไป
ไม่แคร์ใครสักอย่าง ทำตามที่สมองสั่ง ทั้ง ๆ ที่ตรงข้าม
กับหัวใจ....

(เพลงจุดอ่อนของฉันอยู่ตรงที่หัวใจ,
ปองศักดิ์ รัตนพงษ์)

จากเนื้อเพลงข้างต้นพบว่าละครพยายามจะแสดงให้เห็นว่าตัวละครควี แท้จริงแล้วไม่ได้เป็นเลวร้ายอย่างที่เห็น การที่ควีปฏิบัติต่อนารินอย่างรุนแรงขนาดนั้น เขาไม่ได้ต้องการที่จะทำ การกระทำเหล่านั้นทำขึ้นเพราะเป็นสิ่งที่สมองสั่งมาเพื่อเป็นกลไกปกป้องตัวเองว่าจะแสดงความอ่อนแอออกมาให้ใครเห็นไม่ได้ แต่แท้ที่จริงแล้วควีเป็นคนดี มีหัวใจรักและเป็นห่วงนาริน แต่สิ่งที่แสดงออกไปทั้งหมดล้วนตรงข้ามกับสิ่งที่หัวใจต้องการ เมื่อผู้ชมได้รับชมเหตุการณ์ดังกล่าวก็ทำให้เกิดความเห็นใจควีมากยิ่งขึ้น จนอาจลืมนึกถึงความเลวร้ายของควีที่กระทำต่อนารินได้

ละครเรื่อง *คลื่นชีวิต* มีการใช้เพลงประกอบละครประกอบเหตุการณ์หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างจิราวัจน์และสาธิต จิราวัจน์นอนร้องไห้เสียใจอยู่บนเตียง ทางด้านสาธิตเดินออกจากห้องเพราะกำลังสับสนในความรู้สึกของตัวเอง ในช่วงนี้ใช้เพลง อย่าบอกว่า เพื่อแทนอารมณ์ความรู้สึกของจิราวัจน์ที่มีต่อสาธิต

ไม่เคยจะยอมให้ใคร ทำไม่ต้องยอมให้เธอ
เหมือนจุดอ่อนของฉันก็คือตัวเธอ ก็เลยต้องแพ้อ
เรื่อยไป....

(เพลงอย่าบอกว่า, วาน วันวาน)

จากเนื้อเพลงดังกล่าวทำให้เห็นว่า การที่จิราวัจน์ยอมมีเพศสัมพันธ์กับสาธิตเป็นสิ่งที่พิเศษ เพราะปกติจิราวัจน์เป็นคนไม่ยอมคน แต่กับสาธิตเธอยอมให้ทั้งตัวและหัวใจ ถึงแม้มันอาจจะไม่ได้เกิดจากความรัก แต่เกิดจากความโกรธและเป็นข้อตกลงแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้บางสิ่งที่ต้องการ การใช้เพลงนี้ช่วยลดทอนความรุนแรงที่เกิดขึ้นก่อนการมีเพศสัมพันธ์ ทำให้เห็นว่าเป็นความโรแมนติกที่เกิดขึ้นระหว่างสองตัวละครที่มีความรักให้แก่กัน แต่ด้วยทฤษฏีทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งนี้ขึ้น ฉากเลิฟซีนนี้ทำให้ผู้ชมอาจจะเกิดข้อถกเถียงในใจว่า เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นจากความรัก ความเต็มใจหรือไม่ แต่เมื่อมีเพลงประกอบละครก็ช่วยทำให้ผู้ฟังมีแนวโน้มจะคิดว่าเพศสัมพันธ์ครั้งนี้มีความรักเจือปนอยู่ด้วย

ละครเรื่อง *ปีกหงส์* หลังจากเหตุการณ์ที่ทินภัทรบังคับขืนใจให้ลินินมีเพศสัมพันธ์ด้วย ทินภัทรโดนลินินขว้างของโดนแผลที่ศีรษะจนไข้ขึ้น ลินินดูแลทินภัทรตลอด 3 วัน เมื่ออาการเขาดีขึ้นเธอก็จึงหนีกลับมาอยู่ที่พักของตนเอง ทินภัทรตามมาขอโทษลินินถึงห้อง พร้อมทั้งบอกว่าตนเองเป็นคนเลวที่กระทำแบบนั้นกับเธอ ลินินร้องไห้และโผเข้ากอดทินภัทร เขาบอกว่าเธอมีสิทธิ์ที่จะเกลียดเขา แต่ลินินบอกว่าเคยพยายามแล้วแต่ไม่สามารถทำได้ ลินินจึงถามทินภัทรกลับว่าเขายังเกลียดเธออยู่หรือไม่ ทินภัทรไม่ยอมตอบแต่ค่อย ๆ โนมัตัวลงมาจูบลินินพร้อมกับเนื้อเพลง ดังต่อไปนี้

ไม่เคยจะรู้ตัวว่ามันเกิดขึ้นตอนไหน แต่พอจะรู้ใจว่า
รักเธอ

อาจเพราะเราใกล้ชิดกัน ผูกพันกันจะรู้ตัว บอกเลย
ว่าไม่กลัวที่จะรักเธอ....

(เพลงไม่เคยคิดว่าจะรักเธอ,
กฤษฎิ์ บุตรพรม)

จากเนื้อเพลงที่ใช้ประกอบฉากเลิฟซีนข้างต้น เห็นได้
ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องจากที่ทินภัทรและ
ลินินมีเพศสัมพันธ์กันและยังไม่ได้ปรับความเข้าใจกัน ฉากเลิฟ
ซีนในครั้งนี้ลินินยอมบอกกับทินภัทรว่าเธอไม่เคยเกลียดเขาเลย
เพราะจริง ๆ แล้วเธอรักเขามาก แม้ว่าคินนั้นเขาจะทำไม่ดี
กับเธอมากมายแค่ไหนแต่เธอก็ไม่เคยเกลียด ทางด้านของทิน
ภัทรเมื่อรู้ดังนั้นก็ตอบคำถามลินินด้วยการกระทำแทนคำพูด
พร้อมทั้งมีเพลงประกอบละครช่วยอธิบายอารมณ์ความรู้สึก
ของทินภัทรว่า ตลอดเวลาที่ผ่านมาเขาเองก็ชอบเธอแต่ไม่เคยรู้
ใจตัวเอง แต่เหมือนในตอนนั้นความรู้สึกของเขายังขัดแย้งกันอยู่
เหตุการณ์นี้ประกอบกับเพลงประกอบละครช่วยเพิ่มความชอบ
ธรรมให้กับเหตุการณ์ที่ทินภัทรสนใจลินินในคืนก่อนหน้าได้
เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ชมรู้สึกว่ทั้งสองคนมีความรู้สึกที่ดีให้แก่กัน
ลินินให้อภัยทินภัทร จนทำให้ลดทอนความรุนแรงของการมี
เพศสัมพันธ์ในคืนนั้นลงได้

หลังจากเหตุการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นทินภัทรได้ทำ
ร้ายร่างกาย จิตใจ และทางเพศต่อลินินอีกครั้งหนึ่ง ครึ่งนี้ก็
สร้างความเสียใจเป็นอย่างมากให้กับลินินเช่นกัน ทินภัทรกลับ
ห้องไปคิดทบทวนกับสิ่งที่ตนเองกระทำลงไป และกลับมาหา
ลินินเพื่อขออภัยซึ่งเป็นหนึ่งในแผนการของทินภัทรที่จะทำ
ให้เธอใจอ่อนและยอมสานสัมพันธ์กับเขาต่อ ลินินยอมให้ทิน
ภัทรเข้ามาให้ห้องเธออีกครั้ง หลังจากปรับความเข้าใจกันทิน
ภัทรจึงกอดลินินและบอกกับเธอว่า เธอเป็นคนสำคัญที่สุดของ
เขา ลินินยอมใจอ่อนและขบลงบนอกของทินภัทรประกอบกับ
เนื้อเพลง ดังต่อไปนี้

ปล่อยให้ตัวเองว่าคงไม่มี คนที่ดี ๆ คงไม่มีใครรักจริง
แค่ใครสักคนมีโหลให้แนบอิง และจะไม่ทิ้งกันจนตาย
(เพลงเธอคือรักแท้, ทศนียา การสมนุช)

จากเนื้อเพลงดังกล่าวเป็นเพลงประกอบละครที่แทน
อารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ลินิน ที่แสดงให้เห็นถึงจุดอ่อน
ของเธอที่ต้องการความรักที่ดี แต่คนส่วนใหญ่ที่เข้ามาในชีวิต
เธอมักเข้ามาเพียงเพื่อหวังในตัวเธอเท่านั้น แต่เมื่อเจอกับทิน
ภัทร ลินินกลับล้มทุกอย่างแม้ว่าเขาจะกระทำรุนแรงกับเธอก็
ครึ่งก็ตาม แต่ถ้าทินภัทรมาพูดดีและเข้ามาขอโทษเธออย่าง
จริงใจ เธอก็มักจะใจอ่อนให้กับเขาทุกครั้ง เนื่องจากเธอรักทิน
ภัทรอยู่ก่อนแล้ว เพลงประกอบละครนี้ช่วยเพิ่มความโรแมนติก
ให้กับเหตุการณ์ดังกล่าวโดยเฉพาะเนื้อเพลง “แค่ใครสักคนมี
โหลให้แนบอิง” ซึ่งตรงกับที่ลินินกำลังคบกับทินภัทรอยู่ เพื่อสื่อ
ความหมายว่าทินภัทรคือคนที่เธอต้องการ การสื่อสารฉากเลิฟ
ซีนประกอบกับเพลงประกอบละครในครั้งนี้เป็นการลดทอน
ความรุนแรงของเหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เป็นไปด้วย
ความยินยอมของลินินที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ จนอาจทำให้ผู้ชมลืม
ความรุนแรงที่เกิดขึ้นเหล่านั้นได้

สรุปและอภิปรายผล

ละครโทรทัศน์เรื่อง *สวรรค์เปียง* (2551) *คลื่นชีวิต*
(2560) และ *ปีกหงส์* (2563) เป็นละครโทรทัศน์ไทยยอดนิยมที่
ปรากฏฉากเลิฟซีนระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละคร
เอกฝ่ายหญิงเป็นจำนวนมาก พบว่า ฉากเลิฟซีนที่ปรากฏใน
ละครโทรทัศน์ส่วนมากเป็นฉากเลิฟซีนที่ไม่ได้เกิดจากความ
ยินยอมจากตัวละครเอกฝ่ายหญิง ทั้งการกอด การจูบ การอุ้ม
การหอม และการมีเพศสัมพันธ์ โดยตัวละครเอกฝ่ายชายจะใช้
ความเป็นชายด้วยลักษณะทางกายภาพที่มีร่างกายแข็งแรงกว่า
หรือการใช้อำนาจที่ตนเองมีมากกว่าในการบังคับข่มขู่ให้ตัว
ละครเอกฝ่ายหญิงต้องยอมทำตามในสิ่งที่ต้องการอย่างปฏิเสธ
ไม่ได้ โดยใช้กลวิธีการสื่อสารฉากเลิฟซีนเหล่านั้นผ่าน
องค์ประกอบของการเล่าเรื่องในละครโทรทัศน์ ดังต่อไปนี้

แก่นเรื่อง ละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่องมีแก่นเรื่องที่เหมือนกันคือ แก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับความรัก ในรูปแบบทั้งรักทั้งแค้น ซึ่งนำไปสู่การปรากฏของฉากเลิฟซีนที่เต็มไปด้วยความรุนแรงเกือบทุกครั้งของการปรากฏฉากเลิฟซีน ประกอบกับแก่นเรื่องรองที่ถ่ายทอดความคิดว่าเป็นผู้หญิงจะต้องไม่ตอบกลับความรุนแรงด้วยความรุนแรงแต่ตอบกลับด้วยความดี และแก่นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวที่สมบูรณ์ว่าจะต้องประกอบไปด้วยพ่อ แม่ และลูก ไม่ว่าจะเป็นก่อนหน้านี้ตัวละครเอกฝ่ายชายจะทำเรื่องไม่ดีต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงมากเพียงใด แต่สุดท้ายฝ่ายหญิงก็ให้อภัยและอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์

โครงเรื่อง ใช้การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้รับความยินยอมจากตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นจุดเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ (Turning Point) ระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง โดยสร้างความชอบธรรมของการกระทำโดยการวางโครงเรื่องให้ตัวละครเอกฝ่ายชายมีความโกรธแค้นตัวละครเอกฝ่ายหญิงหรือญาติของตัวละครเอกฝ่ายหญิง เนื่องจากตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นต้นเหตุของความสูญเสียของตัวละครเอกฝ่ายชาย เช่น การสูญเสียความรักจากครอบครัว การสูญเสียคนที่รัก เป็นต้น และกฎหมายไม่สามารถทำให้คนผิดได้รับโทษ ตัวละครเอกฝ่ายชายในฐานะหัวหน้าครอบครัวจึงต้องจัดการกับปัญหานี้ ตัวละครเอกฝ่ายหญิงจึงกลายเป็นผู้ถูกระงับเนื่องจากความเข้าใจผิดของตัวละครเอกฝ่ายชาย

จากที่กล่าวมาจะพบว่าโครงเรื่องมีส่วนทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายกลายเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิง นอกเหนือจากลักษณะทางกายภาพ เนื่องจากตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะมีความรู้สึกผิดและโทษตนเองว่าเป็นคนทำให้เกิดเหตุการณ์ความสูญเสียของตัวละครเอกฝ่ายชาย ตัวละครเอกฝ่ายชายจึงมีอำนาจในการคุกคามตัวละครเอกฝ่ายหญิงอยู่เสมอ และทำให้เหตุการณ์ก่อนเกิดฉากเลิฟซีนส่วนใหญ่มักจะเริ่มต้นด้วยความรุนแรงทั้งทางร่างกาย เช่น การอุกกระชาก ความรุนแรงทางวาจา เช่น การพูดจาดูถูกว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิง ความรุนแรงทางจิตใจ เช่น การข่มขู่ไม่ให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงนำเรื่องที่โดนข่มขืนไปบอกผู้อื่น ซึ่งนำไปสู่ความรุนแรงทางเพศ

ที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงต้องพบเจอและกลายเป็นฉากเลิฟซีนที่ผู้ชมกล่าวถึง

ตัวละคร พบว่าตัวละครเอกฝ่ายชาย จะเต็มเปี่ยมไปด้วยความแค้นภายในจิตใจ แข็งกร้าว พร้อมต่อสู้เพื่อครอบครองและคนที่รัก มักจะเป็นคนปากแข็ง ไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง และแบกรับความคาดหวังหรือความรับผิดชอบของครอบครัวไว้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายแสดงความรู้สึกต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงในทางที่ไม่ดี เนื่องจาก คิดอยู่เสมอว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิงสร้างความเจ็บปวดให้กับตัวเขาและครอบครัว แต่สุดท้ายเมื่ออยู่ใกล้ชิดกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงมากขึ้นก็รู้สึกเห็นใจและรักตัวละครเอกฝ่ายหญิงในที่สุด จึงทำให้ฉากเลิฟซีนที่ตัวละครเอกฝ่ายชายแสดงออกมาจะเต็มไปด้วยความโกรธแค้น และมีความรุนแรงอยู่เสมอเนื่องจากคิดว่าทำไปเพราะต้องการลงโทษตัวละครเอกฝ่ายหญิง

ตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะมีลักษณะเป็นคนดี มีจิตใจเมตตา น่าสงสาร และใสซื่อที่ไม่รู้ว่าเหตุการณ์ความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกฝ่ายชายมีสาเหตุมาจากตนเอง ตัวละครเอกฝ่ายหญิงจึงกลายเป็นผู้ถูกระงับ แต่ก็มีความไม่ยอมคนสู้ไม่ถอยถ่วงตนเองไม่ใช่คนผิด แต่สุดท้ายก็ยอมจำนนให้กับตัวละครเอกฝ่ายชายเนื่องจากพ่ายแพ้ต่อหัวใจตนเอง โดยจะพบว่าฉากเลิฟซีนที่เริ่มต้นด้วยตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะเป็นฉากเลิฟซีนที่เกิดจากอารมณ์ในเชิงบวก กล่าวคือ ฉากเลิฟซีนมักจะเกิดจากความรัก ความรู้สึกห่วงใย คิดถึง และโยเยหา จึงทำให้ฉากเลิฟซีนเป็นไปด้วยความนุ่มนวล ค่อยเป็นค่อยไปและไม่มีการใช้ความรุนแรง ลักษณะของตัวละครเอกฝ่ายหญิงสอดคล้องกับการศึกษา ของ อวิรุทธ์ ศิริโสภณา (2560) เรื่อง การประกอบสร้างความหมายของผู้หญิงที่ถ่ายทอดผ่านตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ไทยยุคนิยมที่ถูกผลิตซ้ำ ระหว่างปี พ.ศ.2530 – 2560 ว่าลักษณะของตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะต้องเป็นคนที่มีความประพฤติเรียบร้อย เมตตา ซื่อสัตย์ ไม่หมกมุ่นเรื่องเพศสัมพันธ์และสารเสพติด และตัวละครเอกฝ่ายหญิงถูกทำให้มีสถานะเป็นผู้ถูกระงับ จะเป็นผู้กระทำต่อเมื่อเผชิญหน้ากับตัวละครหญิงด้วยกัน จึงทำให้ตัวละครเอกฝ่ายชายยังคงแสดงอำนาจที่มากกว่าได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพบว่าฉากเลิฟซีนที่ถูกทำให้เป็นความรักโรแมนติกที่เกิดขึ้นในละครโทรทัศน์ไทยยอดนิยมทั้ง 3 เรื่อง สอดคล้องกับ ความรักโรแมนติกในมุมมองสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่ ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (2554) ได้ทำการทบทวนไว้ ดังนี้ ประการที่หนึ่ง คือ ความรักโรแมนติกถูกทำให้เป็นเรื่องราวของปัจเจกบุคคล กล่าวคือ เรื่องราวความรักของตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงถูกสร้างขึ้นมาให้เป็นโลกส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคมเหมือนโลกนี้มีเพียงแค่เราสองคนเท่านั้น และฉากเลิฟซีนก็มักจะปรากฏโดยมีแค่ตัวละครเอกฝ่ายชายและฝ่ายหญิงอยู่ด้วยกันเพียงสองคน

ประการที่สอง คือ ความรักแบบโรแมนติกไม่จำเป็นต้องถือเอาความต้องการทางเพศเป็นพื้นฐานเสมอไป แต่ตัวตนของทั้งสองคนต่างเป็นส่วนเติมเต็มชีวิตให้สมบูรณ์มากกว่า จะเห็นได้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ในละครโทรทัศน์ไม่ได้เป็นจุดเริ่มต้นของความรัก แต่ความรักของตัวละครเอกฝ่ายหญิงและฝ่ายชายเกิดจากการที่ฝ่ายชายมองเห็นจิตใจที่ดีของตัวละครเอกฝ่ายหญิง และมองว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะมาช่วยเติมเต็มส่วนของชีวิตที่ขาดหายไปได้ และเกิดเป็นฉากเลิฟซีนที่เต็มไปด้วยความรักของทั้งสองตัวละครในตอนท้ายของเรื่อง

ประการสุดท้าย คือ ตัวตนของผู้หญิงที่อยู่ในวรรณกรรมรักโรแมนติก ผู้หญิงมักจะเต็มไปด้วยอารมณ์และความรู้สึก มีความอ่อนโยน น่ารัก นุ่มนวล ไม่ได้เพียงแต่จะเป็นแม่และเมียเพื่อผลิตทายาทสืบทอดสกุล แต่มุ่งหวังที่จะพบความรัก และคนที่ตนรัก เพื่อเติมเต็มตนเองจากชายที่รัก ลักษณะนี้พบได้ในละครเรื่อง *คลื่นชีวิต* และ *ปีกหงส์* ที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นคนที่ต้องการความรักมาเติมเต็มชีวิตเนื่องจากเป็นคนที่เกิดมาจากการครอบครัวยุติธรรม ส่วนผู้ชายความรักคือการได้หญิงที่ตนรักมาเพื่อครอบครอง ซึ่งปรากฏเป็นลักษณะของตัวละครเอกฝ่ายชายในละครโทรทัศน์ทุกเรื่อง แต่วิธีที่ฝ่ายชายทำเพื่อให้ได้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงมาครอบครองมักเป็นวิธีการที่ใช้ความรุนแรง แต่สุดท้ายจะจบลงด้วยความรักหรือการขอแต่งงานซึ่งสอดคล้องกับที่กล่าวว่า การแต่งงานคือจุดสูงสุดของความรักโรแมนติก

ความรักโรแมนติกทั้งหมดถูกถ่ายทอดผ่านองค์ประกอบของเรื่องเล่าในละครโทรทัศน์ เพื่อช่วยสร้างความชอบธรรมให้กับตัวละครเอกฝ่ายชายในการมีฉากเลิฟซีนกับตัวละครเอกฝ่ายหญิง ทั้งโครงเรื่องที่ตัวละครเอกฝ่ายชายมีความเป็นชาย เป็นผู้นำ ต้องรับผิดชอบกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับครอบครัว การกระทำของตัวละครเอกฝ่ายชายที่กระทำความรุนแรงต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงในฉากเลิฟซีนจึงมีความสมเหตุสมผลที่ควรทำ

การสื่อความหมายของฉากเลิฟซีนในละครโทรทัศน์ทั้งสามเรื่อง ปรากฏการสื่อความหมายของฉากเลิฟซีน 2 แบบ คือ การสื่อความหมายฉากเลิฟซีนเชิงบวก และ การสื่อความหมายฉากเลิฟซีนเชิงลบ

การสื่อความหมายฉากเลิฟซีนเชิงบวก พบว่าฉากเลิฟซีนมีหน้าที่เพื่อใช้ในการแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใย ความคิดถึง ความโหยหา โดยจะไปปรากฏความรุนแรงทั้งก่อนระหว่าง และหลังการเกิดฉากเลิฟซีน มักเริ่มต้นด้วยตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นไปด้วยความนุ่มนวล ค่อยเป็นค่อยไป มักใช้การกอดและการจูบเป็นหลัง และเกิดในสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายหญิงหรือพื้นที่สาธารณะ ซึ่งจะเป็นการแสดงออกที่เปิดเผย ไม่ปิดบัง หรือเป็นความลับ

การสื่อความหมายฉากเลิฟซีนเชิงลบ พบว่าฉากเลิฟซีนเชิงลบมีหน้าที่เพื่อให้ตัวละครเอกฝ่ายชายแสดงออกถึงความโกรธแค้น โมโห หึงหวง ข่มขู่ เพื่อเป็นการลงโทษ สร้างความอับอาย สร้างความเจ็บช้ำน้ำใจต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่ไม่ได้ถูกต้องตามความคิดของตัวละครเอกฝ่ายชาย โดยเกือบทุกครั้งจะปรากฏความรุนแรงเพื่อให้ได้มาซึ่งฉากเลิฟซีนสถานที่เกิดมักเกิดในสถานที่ปิดหรือลับตาคนและเป็นสถานที่ของตัวละครเอกฝ่ายชาย เพื่อสื่อให้เห็นถึงความมีอำนาจที่เหนือกว่าของตัวละครเอกฝ่ายชายที่มีต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิง ที่สามารถจะกระทำอะไรต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงก็ได้

การสื่อความหมายฉากเลิฟซีนทั้งเชิงบวกและเชิงลบจะปรากฏผ่านการใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาของตัวละครทั้งผ่านการใช้คำพูดที่บอกถึงเหตุผลของการกระทำฉากเลิฟซีนเหล่านั้น มีการใช้ภาพ Extreme Close-Up เพื่อสื่อให้เห็นถึง

อารมณ์ความรู้สึก สีหน้าและแววตาของตัวละครโดยเฉพาะตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่า ณ ขณะที่เกิดฉากเลิฟซีนนั้นตัวละครเอกฝ่ายหญิงมีความรู้สึกอย่างไร

นอกจากนั้นยังมีการใช้เพลงประกอบละครเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่ม “รส” ให้กับผู้ชมได้มีความเข้าใจความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์นั้น ๆ และเพิ่มความโรแมนติกให้กับฉากเลิฟซีนโดยเฉพาะฉากเลิฟซีนในเชิงลบ และยังเป็นสิ่งที่ลดทอนความรุนแรงที่เกิดขึ้นในฉากเลิฟซีนด้วย กล่าวคือเพลงประกอบละครเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มอรรถรสในการรับชมละครโทรทัศน์เนื่องจากเพลงประกอบละครเป็นสิ่งที่ช่วยขยายความหรือบรรยายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยไม่ต้องใช้คำพูดในการอธิบาย โดยเนื้อหาของเพลงมักจะเกี่ยวข้องกับความรักที่ตัวละครเอกทั้งสองฝ่ายมีให้กัน เมื่อมาประกอบกับฉากเลิฟซีนก็จะยิ่งเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้ชม จนทำให้ผู้ชมอาจจะลืมได้ว่าเหตุการณ์ก่อนเกิดฉากเลิฟซีนได้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นกับตัวละครเอกฝ่ายหญิง ทั้งความรุนแรงทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ จนทำให้ผู้ชมมองว่าฉากเลิฟซีนเหล่านั้นเป็นความรักโรแมนติกที่เกิดขึ้นจากความรักของตัวละครเอกทั้งสองฝ่าย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความชอบธรรมให้กับเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในฉากเลิฟซีน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพบว่าละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่อง คือ *สวรรค์เบี่ยง* (2551) *คลื่นชีวิต* (2560) และ *ปีกหงส์* (2563) มีการปรากฏความรุนแรงต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงทุกเรื่อง โดยการใช้ความรุนแรงของตัวละครเอกฝ่ายชายส่วนใหญ่ปรากฏในลักษณะของความรุนแรงทางตรง คือ การทำร้ายร่างกายที่มีผู้กระทำและเหยื่ออย่างชัดเจน นั่นคือตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้กระทำและตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นผู้ถูกกระทำหรือเหยื่อโดยการกระทำความรุนแรงเหล่านั้นถูกทำให้เป็นการกระทำที่ชอบธรรมของตัวละครเอกฝ่ายชาย ซึ่งเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้างที่ปรากฏผ่านละครโทรทัศน์คือการที่สังคมให้อำนาจผู้ชายมากกว่าผู้หญิงในการกระทำบางสิ่งบางอย่าง ว่าผู้ชายสามารถปฏิบัติอย่างไรต่อเพศหญิงก็ได้ ประกอบกับวัฒนธรรม

ที่ช่วยเพิ่มรองรับการกระทำของผู้ชายในสังคมได้ เช่น การที่สามีทุบตีภรรยา โดยอ้างว่าเป็นการอบรมสั่งสอน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการแสดงออกถึงความรุนแรงของตัวละครเอกฝ่ายชายต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงในละครโทรทัศน์สอดคล้องกับวัฏจักรความรุนแรงในครอบครัว (Cycle of Family Violence) ของ Lenore Walker กล่าวคือ

ระยะที่ 1 ระยะสะสมความเครียด ระยะนี้เป็นระยะที่ทำให้บุคคลที่มีปัญหาเกิดความเครียดโดยปัญหาอาจจะมาจาก ปัญหาด้านการเงิน การงาน หรือสุขภาพ ซึ่งจะทำให้บุคคลนำความเครียดเหล่านั้นเข้ามาสู่ความสัมพันธ์ จนเกิดเป็นการทะเลาะวิวาทหรือการใช้อารมณ์ที่ไม่เหมาะสมระหว่างกันได้ จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกฝ่ายชายจะมีความเครียดจากปัญหาชีวิตที่เกิดขึ้นกับตนเองโดยส่วนมาเป็นปัญหาครอบครัว ได้แก่ คาวี จาก *สวรรค์เบี่ยง* มีปัญหาทะเลาะกับพ่อ และไม่ได้รับความรักและความเข้าใจจากพ่อ สาธิตจาก *คลื่นชีวิต* มีความเครียดจากคนรักเสียชีวิตอย่างไม่ยุติธรรมและตนเองไม่สามารถเรียกร้องความยุติธรรมให้กับคนรักได้ ทินภัทร จาก *ปีกหงส์* มีความเครียดจากการที่น้องสาวของเขาฆ่าตัวตายเพราะผิดหวังจากความรัก โดยความเครียดเหล่านี้มักมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงในการจัดการความขัดแย้งต่อไป

ระยะที่ 2 ระยะระเบิดอารมณ์ เป็นระยะที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองให้เป็นปกติได้ ทำให้ระเบิดอารมณ์ออกมาในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งมีตั้งแต่ความรุนแรงเล็กน้อยไปจนถึงระดับที่มากขึ้นเรื่อย ๆ เห็นว่าตัวละครเอกฝ่ายชายปรากฏการระเบิดอารมณ์ต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงในลักษณะความรุนแรงทางเพศเป็นความรุนแรงที่มากที่สุดและ มีการทำร้ายร่างกาย จิตใจ และวาจาต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิง ซึ่งระยะระเบิดอารมณ์นี้มักจะเป็นจุด Turning Point ที่เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของตัวละครเอกทุกเรื่อง

ระยะที่ 3 ระยะหวานชื่นคืนดี เป็นระยะที่เกิดหลังจากระยะระเบิดอารมณ์ เมื่อบุคคลได้ระบายอารมณ์ออกมาเรียบร้อยแล้ว มักจะมีความรู้สึกสำนึกผิด กลับมาขอความเห็นใจ และขอโทษในการกระทำนั้นซึ่งตรงกับละครโทรทัศน์ทั้งสามเรื่อง เมื่อหลังจากตัวละครเอกฝ่ายชายได้

กระทำความรุนแรงต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงอย่างมาก ก็เกิดความรู้สึกผิดจึงต้องตามจ้อ ตามขอโทษ พิสูจน์ตัวเอง และให้คำมั่นสัญญาว่าจะไม่กลับไม่กระทำแบบเดิมอีก โดยการคืนดีอาจจะมีการนำรางวัลหรือสิ่งของเพื่อคืนดีรวมถึงการทำพฤติกรรมที่ดีกับผู้หญิงกระทำความรุนแรง ซึ่งในละครปรากฏเป็นการขอแต่งงาน ซึ่งเป็นตอนจบของละครโทรทัศน์ทุกเรื่อง ซึ่งตัวละครเอกฝ่ายหญิงก็จะรับรู้ได้ว่าตัวละครเอกฝ่ายชายสำนึกผิดแล้ว ทั้งคู่จึงกลับเข้าสู่โหมดความรักต่อกันอีกครั้งหนึ่ง โดยในละครโทรทัศน์จะปรากฏตอนจบเพียงแค่ระยะหวานชื่นคืนดี แต่ในความจริงแล้วเมื่อคู่รักกลับเข้าสู่โหมดความรักต่อกันแล้ว ก็จะวนเข้าสู่ระยะเกิดความตึงเครียดอีกครั้ง ซึ่งละครโทรทัศน์ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงวัฏจักรนี้ จึงทำให้ผู้ชมมองเห็นแต่ด้านดีว่าไม่ว่าตัวละครเอกฝ่ายชายจะทำรุนแรงกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงแค่ไหน สุดท้ายทั้งคู่ก็จะกลับมารักกัน

เมื่อผู้ชมได้รับชมละครโทรทัศน์ที่ปรากฏโครงเรื่องในลักษณะนี้บ่อยครั้งก็อาจจะทำให้ผู้ชมมีการซึมซับความรุนแรงลักษณะนั้นเข้าไปโดยไม่รู้ตัว ผู้ที่รับชมโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาของความรุนแรงมากจะมองโลกในแง่ร้ายกว่าความเป็นจริงมากกว่า ผู้ที่รับชมน้อย สื่อให้เห็นว่าถ้าผู้รับสารรับสารเดิม ๆ บ่อยครั้งมากแค่ไหน ก็จะถูกปลูกฝังความจริงตามที่ได้รับชมเช่นนั้น โดยบุคคลที่เสพความรุนแรงจากสื่ออาจจะส่งผลทั้งด้านทัศนคติและพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อสังคมมากขึ้น เนื่องจากมาจากการเรียนรู้และเลียนแบบ เช่น ผู้ชมที่ชมละครที่มีเนื้อหาการใช้ความรุนแรงต่อเพศหญิงก็อาจจะมองว่าเป็นสิ่งที่ทำได้จนนำไปปฏิบัติในชีวิตจริง เช่น การกักขังหน่วงเหนี่ยวผู้หญิงแล้วข่มขืน การตบหน้าเมื่อผู้หญิงทำผิดหรือทำให้หงุดหงิด เป็นต้น ก่อให้เกิดความกลัวที่จะกลายเป็นเหยื่อ เนื่องจากคิดว่าสังคมจริงมีลักษณะเหมือนกับในสื่อที่นำเสนอ ก่อให้เกิดความขำขันและความพึงพอใจต่อความรุนแรงที่มีอยู่ในสื่อและชีวิตจริง การเสพสื่อที่มีความรุนแรงเป็นเวลานานทำให้ผู้รับสารเกิดความขำขันต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง เนื่องจากมองว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง จึงทำให้เกิดการลดทอนในการยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือ ซึ่งในสังคมไทยจะปรากฏออกมาใน

ลักษณะของ “วาทกรรมเรื่องของผัวเมีย” จึงทำให้คนไม่อยากจะเข้าไปยุ่งกับเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างชายหญิง เพราะมองว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นในครอบครัวที่สามีภรรยาจะมีกระทบกระทั่งกัน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งให้ผู้ชวยกล้าที่จะใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงมากขึ้น เนื่องจาก เมื่ออ้างเหตุผลนี้คนส่วนใหญ่ก็จะไม่กล้าเข้าไปช่วยเหลือเหยื่อ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม้ในปัจจุบันจะมีการออกมาเรียกร้องถึงความเท่าเทียมกันทางเพศ การเรียกร้องสิทธิให้กับผู้หญิงในด้านต่าง ๆ แต่ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงก็ยังคงปรากฏให้เห็นเป็นประจำ โดยเฉพาะละครโทรทัศน์ที่เป็นสื่อที่เข้าถึงง่ายสำหรับคนทุกเพศทุกวัย กลับยังพบการใช้ความรุนแรงที่ตัวละครเอกฝ่ายชายกระทำต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงอยู่เสมอ

ทางด้านของผู้ชมก็มีแนวโน้มในการตระหนักถึงการใช้ความรุนแรงทางเพศในละครโทรทัศน์กันมากขึ้น เช่น กรณีที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้นำละครเรื่อง *สวรรค์เบี่ยง* กลับมาออกอากาศอีกครั้งในช่วงเวลาหลังข่าวภาคค่ำ ซึ่งสร้างกระแสวิพากษ์วิจารณ์ให้กับผู้ชมเป็นอย่างมาก ที่นำละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงทางเพศออกมานำเสนอซ้ำทั้งที่ในยุคปัจจุบันมีการออกมาเรียกร้องเรื่องนี้นักเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าในปี พ.ศ. 2551 ละคร *สวรรค์เบี่ยง* จะเป็นละครโทรทัศน์ที่มีเรตติ้งสูงสุด จนเรียกได้ว่าเป็นละคร ‘ยอดนิยม’ ในช่วงนั้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปละครที่เคยใช้คำว่า ‘ยอดนิยม’ กลับไม่ได้รับกระแสตอบรับที่ดีเช่นเคย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและเป็นบทเรียนให้กับสถานีโทรทัศน์ว่า ‘ละครยอดนิยม’ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคม ละครที่เคยเป็นที่นิยมมากในยุคหนึ่งอาจจะไม่ได้เป็นที่นิยมแล้วในปัจจุบันก็เป็นไปได้

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. หากมีการศึกษาเรื่องการสื่อสารจากเลิฟซีนในอนาคตรวมถึงการสัมภาษณ์ผู้รับสารหรือผู้ชมละครโทรทัศน์ในแต่ละเรื่อง โดยอาจจะแบ่งเป็นช่วงอายุของผู้รับชม เพื่อให้เห็นว่าผู้รับสารแต่ละช่วงอายุรู้สึกอย่างไร และมีการรับรู้เกี่ยวกับฉากเลิฟซีนที่เกิดขึ้นในละครโทรทัศน์

2. หากมีการศึกษาเรื่องการสื่อสารฉากเลิฟซีนในอนาคต ควรจะมีการเปรียบเทียบกลวิธีการสื่อสารฉากเลิฟซีนระหว่าง สถานีโทรทัศน์ดั้งเดิมและสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล เพื่อให้เห็นถึง วิธีการสื่อสารของฉากเลิฟซีนของแต่ละสถานีโทรทัศน์ที่ แตกต่างกันจากกฎระเบียบและข้อบังคับของแต่ละสถานี

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาชีพ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตละครโทรทัศน์ควรมีความ ตระหนักถึงเรื่องการใช้ความรุนแรงที่ปรากฏกับฉากเลิฟซีนภายใน ละครโทรทัศน์ โดยเฉพาะความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างตัว

ละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง เพื่อลดการผลิตซ้ำ ความรุนแรงอันก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบหรือความคิด ความเชื่อว่าเป็นเรื่องธรรมดาจนเคยชิน ให้ก้าวทันกับสังคม ที่มีความเปลี่ยนแปลงและมีการเรียกร้องเกี่ยวกับสิทธิและ ความเท่าเทียมกันทางเพศ

2. ทางด้านการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์อาจมีการเขียน บทหรือถ่ายทำในมุมมองของผู้หญิงเพื่อให้ความรู้ในการเอาตัว รอดในสถานการณ์คับขันได้ เช่น อาจมีการสร้างบทละครที่ ผู้หญิงสามารถพาตัวเองออกมาจากสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ การถูกข่มขืน หรือการถูกล่วงละเมิดและบังคับทางเพศ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. (2545). *สื่อบันเทิง: อำนาจแห่งความไร้สาระ*. กรุงเทพฯ: ออล อีแบ้ท์ พรินท์.
- ขจรจิต บุณนาค. (2544). *ความขัดแย้ง VS ความรุนแรง*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 22 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/july_sep_11/pdf/aw21.pdf
- ชยพล สุทธิโยธิน และสันติ เกษมสิริทัศน์. (2548). *การสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์: เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ หน่วยที่ 8*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิตติรัตน์ รัตนจรัสโรจน์. (2542). *สุนทรียศาสตร์ในคัมภีร์นาฏยศาสตร์*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะ นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐนันท์ ศิริเจริญ. (2552). *สุนทรียศาสตร์เพื่อนิเทศศาสตร์*. สมุทรปราการ: โครงการสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ดำเกิง จิตะปิยะศักดิ์. (2546). *เอกสารประกอบการสอน พื้นฐานการเขียนบทละคร*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนบางกอก การละคร.
- ถิรนันท์ อนวัชศิริวงศ์ และคณะ. (2543). *นิเทศศาสตร์กับเรื่องเล่าและการเล่าเรื่อง*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิจัยและเผยแพร่โครงการสื่อสารสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถิรนันท์ อนวัชศิริวงศ์ และคณะ. (2546). *สุนทรียนิเทศศาสตร์ การศึกษาสื่อสารการแสดงและสื่อจินตคดี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2554). *รักโรแมนติกในมุมมองสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, คณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัทธนันท์ ฉุยกรม. (2556). *การวิเคราะห์เนื้อหาและการจัดการปัญหาของละครโทรทัศน์ไทยที่ถูกร้องเรียน*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหา บัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิริยาพร กมลธรรม. (2560). *ความรุนแรงที่ปรากฏในสื่อ กรณีศึกษาละครโทรทัศน์เรื่อง ล่า 2017*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สมสุข หินวิมาน. (2558). *อ่านทีวี: การเมืองวัฒนธรรมในจอโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: พารากราฟ.
- สรวิรัตน์ จิรวรรณวิสุทธิ. (2554). *พัฒนาการและสุนทรียทัศน์ในการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ไทย*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สินียา ไกรวิมล. (2545). *ลักษณะของบทละครโทรทัศน์ไทยที่ได้รับความนิยมช่วงหลังข่าว จากปี พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2544*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธี พลพงษ์ และคณะ. (2548). *เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ หน่วยที่ 6-10*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมนิราช.
- หฤทัยรัตน์ ศรีจันทร์ขำ. (2558). *รักโรแมนติกในภาพยนตร์ไทย*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การอนามัยโลก. (2545). *กรอบแนวคิดและนิยามการกระทำความรุนแรง*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 22 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <http://stin.ac.th/th/file.pdf>
- อวิรุทธ์ ศิริโสภณา. (2560). *การประกอบสร้างความหมายของผู้หญิงที่ถ่ายทอดผ่านตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ไทยยุคนิยมที่ถูกผลิตซ้ำ ระหว่างปี พ.ศ.2530 – 2560*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bugaboo Inter. (2563). *ปีกหงส์ EP.10*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 30 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://inter.bugaboo.tv/player-vc?contentId=12309&seriesId=12298&seasonId=12299&lang=th>
- Bugaboo Inter. (2563). *ปีกหงส์ EP.11*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 30 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://inter.bugaboo.tv/player-vc?contentId=12310&seriesId=12298&seasonId=12299&lang=th>
- Bugaboo Inter. (2563). *ปีกหงส์ EP.15*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 30 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://inter.bugaboo.tv/player-vc?contentId=12314&seriesId=12298&seasonId=12299&lang=th>
- CH3 PLUS. (2558). *สวรรค์เบี่ยง EP.14*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 19 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://ch3plus.com/v/156983>
- CH3 PLUS. (2558). *สวรรค์เบี่ยง EP.5*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 19 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://ch3plus.com/v/156992>
- CH3 PLUS. (2558). *สวรรค์เบี่ยง EP.6*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 19 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://s.ch3plus.com/v/156991>
- CH3 PLUS. (2560). *คลื่นชีวิต EP.12*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 22 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://s.ch3plus.com/v/114669>
- CH3 PLUS. (2560). *คลื่นชีวิต EP.15*. วันที่เข้าถึงข้อมูล 22 พฤษภาคม 2565 แหล่งที่มา <https://s.ch3plus.com/v/121223>